

Инвестиционо-развијна банка
Републике Српске

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

**ИНВЕСТИЦИОНО-РАЗВОЈНЕ БАНКЕ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА
ЗА 2008. ГОДИНУ**

са извјештајем независног спољног ревизора

Бања Лука, фебруар 2010. године

Садржај

УВОД	1
1. ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА БАНКЕ У 2008. ГОДИНИ	2
1.1. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПЛАСМАНА	2
1.1.1. Извјештај о раду за 2008. годину	2
1.1.1.1. Пласмани по кредитним линијама	2
1.1.1.1.1. Кредитна линија за почетне пословне активности.....	4
1.1.1.1.2. Кредитна линија за микробизнис у пољопривреди.....	4
1.1.1.1.3. Кредитна линија за пољопривреду.....	5
1.1.1.1.4. Кредитна линија за предузетнике и предузећа.....	5
1.1.1.1.5. Стамбени кредити	5
1.1.1.1.6. Кредитна линија за јединице локалне самоуправе	5
1.1.1.2. Куповина и продаја ХоВ.....	5
1.1.1.3. Пласмани на бесповратној основи	6
1.1.1.3.1. Други пројекат подршке запошљавању (SESP)	7
1.1.1.3.2. Пројекат развоја заједнице (CDP)	7
1.1.1.3.3. Грант за убрзавање реструктурирања предузећа	7
1.1.1.4. Мониторинг.....	8
1.1.1.5. Ефекти пласмана	9
1.1.1.5.1. Развој неразвијених и изразито неразвијених општина	9
1.1.1.5.2. Регионални развој	9
1.1.1.5.3. Развој пољопривреде	10
1.1.1.5.4. Подстицај запошљавању.....	10
1.1.1.5.5. Повећање извоза	10
1.1.1.5.6. Стамбено збрињавање	10
1.1.1.5.7. Подршка инфраструктурним пројектима.....	11
1.1.1.5.8. Финансијски посредници	11
1.1.1.6. Извјештај о куповини и продаји хартија од вриједности за 2008. годину - укупна вриједност посла	11
1.1.1.7. Преглед пласмана по кредитним линијама	13
1.2. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ	14
1.2.1. Продаја државног капитала у стратешким предузећима.....	14
1.2.2. Припрема и ажурирање посебних приватизационих програма.....	14
1.2.3. Продаја државног капитала методом продаје акција на берзи.....	15
1.2.4. Продаја државног капитала методом прихватања јавне понуде за преузимање	17
1.2.5. Продаја државног капитала методом продаје запосленим у предузећу.....	17
1.2.6. Финансијско реструктурирање	18
1.2.7. Припрема предузећа за спровођење процеса приватизације.....	18
1.3. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА.....	18
1.3.1. Припрема и сачињавање Препорука за гласање представницима капитала...	19

1.3.2.	Заступање и представљање капитала АФРС и ФРРС на скупштинама акционара друштава капитала из портфеља Фондова	19
1.3.3.	Едукација кадрова у друштвима капитала на припремама скупштина акционара	20
1.3.4.	Ефекти у домену корпоративног управљања произведени активностима ИРБРС	20
1.4.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА МАКРОЕКОНОМСКИХ АНАЛИЗА И МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА	21
1.4.1.	Макроекономске анализе	21
1.4.2.	Међународни односи	21
1.5.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА НАБАВКИ БАНКЕ	22
1.5.1.	Реализација набавки за 2008. годину	22
2.	ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА 2008. ГОДИНУ	26
2.1.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2008. ГОДИНУ	26
2.1.1.	Остварени пословни приходи	26
2.1.2.	Остварени пословни расходи	27
2.1.3.	Остварена инвестициона улагања	29
2.2.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ.....	30
2.2.1.	Остварени приходи	31
2.2.2.	Остварени расходи	32
2.3.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ	33
2.3.1.	Остварени приходи	34
2.3.2.	Остварени расходи	34
2.4.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ИСТОЧНОГ ДИЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. ЛУКАВИЦА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ	36
2.4.1.	Остварени приходи	37
2.4.2.	Остварени расходи	37
2.5.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ...	39
2.5.1.	Остварени приходи	39
2.5.2.	Остварени расходи	39
2.6.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ	41
2.6.1.	Остварени приходи	41
2.6.2.	Остварени расходи	42
2.7.	ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕКРЕТНИНАМА И ПОТРАЖИВАЊИМА У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ	43
2.7.1.	Остварени расходи	43

Скраћенице

CDP	Пројекат развоја заједнице
ESOP	Метод приватизације
IDA	Међународна асоцијација за развој
SESP	Други пројекат подршке запошљавању
БиХ	Босна и Херцеговина
РС	Република Српска
АФРС	Акцијски фонд Републике Српске
АД	Акционарско друштво
АПИФ	Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге
ИРБРС	Инвестиционо-развојна банка Републике Српске
КЛ	Кредитна линија
КМ	Конвертибилна марка
МКД	Микрокредитно друштво
ФРРС	Фонд за реституцију Републике Српске
ЕУ	Европска унија
ХоВ	Хартије од вриједности
НК	Неквалификовани радник
ПКВ	Полуквалификовани радник
КВ	Квалификовани радник
ВКВ	Висококвалификовани радник
НСС	Нижа стручна спрема
ССС	Средња стручна спрема
ВШС	Виша школска спрема
ВСС	Висока стручна спрема

УВОД

Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (у даљем тексту: "Банка") основана је ради управљања фондовима у власништву Републике Српске у складу са Законом о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 56/06). У своме раду Банка се руководи приоритетним циљевима дефинисаним Стратегијом Банке, а који укључују унапређење пољопривредне производње, подршку малом и средњем предузетништву, стамбено-пословну изградњу, изградњу инфраструктурних објеката у Републици Српској, повећање запослености, подршку производњи за смањење спољнотрговинског дефицита, равномјеран регионални развој, унапређење корпоративног управљања и тржишта капитала, ефикасан процес спровођења приватизације и реструктурирања предузећа у контексту приватизације, подршку инвестицијама и заштиту животне средине.

2008. годину обиљежила су негативна дешавања на финансијским тржиштима широм свијета која су иницирала успоравање раста глобалне економије. У таквим околностима, Банка је настојала у што краћем року испунити све техничко-кадровске предуслове и обезбиједити неопходне подзаконске акте за несметан оперативан рад, те је у току ове године започела са извршењем планираних активности пуним капацитетом.

Банка је отпочела са пласманом средстава по кредитним линијама и инвестирањем капитала у хартије од вриједности чиме се афирмисала као институција од великог значаја за очување домаће макроекономске стабилности. Стратешко одређење Банке је да кроз концепт сарадње са приватним сектором обезбиједи стабилан и поуздан извор финансирања за домаћу привреду, да финансијски подржи оснивање нових, односно раст и развој постојећих предузећа, као и да стимулише финансирање предузећа и јединица локалне самоуправе путем тржишта капитала.

Настављене су активности на продаји државног капитала путем тендера за стратешка предузећа, а за остала предузећа методама продаје акција на берзи, прихватањем јавне понуде за преузимање те је одобрена и једна продаја дијела државног капитала методом продаје запосленима у предузећу.

Банка је наставила и са континуираним активностима у циљу унапређења корпоративног управљања у предузећима из портфеља фондова којима управља путем издавања препорука за гласање представницима капитала тих фондова.

У области међународних односа, између осталог, започети су преговори са међународним финансијским институцијама у циљу успостављања нових финансијских аранжмана усмјерених на пружање финансијске и техничке помоћи малим и средњим предузећима и инфраструктурним пројектима у Републици Српској.

У наставку је дат преглед остварених активности Банке те извјештаји о извршењу финансијског плана Банке и фондова којима Банка управља за 2008. годину.

1. ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА БАНКЕ У 2008. ГОДИНИ

1.1. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПЛАСМАНА

1.1.1. Извјештај о раду за 2008. годину

У складу са приоритетима „Стратегије Инвестиционо-развојне банке” Сектор за пласмане, који је организован у пет одјелења и један центар, вршио је пласман кредитних средстава кроз шест кредитних линија и то:

1. Кредитна линија за почетне пословне активности
2. Кредитна линија за микробизнис у пољопривреди (пољопривредна производња и рибарство)
3. Кредитна линија за пољопривреду
4. Кредитна линија за предузетнике и предузећа
5. Стамбени кредити
6. Кредитна линија за јединице локалне самоуправе,

док је одјелење за управљање хартијама од вриједности (ХОВ) задужено за пласмане путем хартија од вриједности.

Центар за развој и мониторинг је вршио праћења пласмана кредитних средстава са акцентом на намјенски утрошак исплаћених кредитних средстава.

У току 2008. године, укупно је пласирано 1.374 кредита (ставка 1.1.1.7 у наставку), док је одјелење за управљање портфељом ХОВ управљало акцијама из портфеља Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука и трговало акцијама из Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука на берзанском тржишту (ставка 1.1.1.6 у наставку).

Остварени резултати огледају се кроз: развој пољопривреде, подршку развоју предузетништва и предузећа, повећање извоза, подстицај запошљавању, развој неразвијених и изразито неразвијених општина, стамбено збрињавање и подршку инфраструктурним пројектима.

Основни циљ Сектора за пласмане произилази из стратешких циљева Инвестиционо-развојне банке, са задатком да активно ради на креирању пословног окружења за развој привреде Републике Српске, повећању конкурентности предузећа, порасту запослености, подршку приватизованим предузећима у остварењу дефинисаних циљева, те уравнотежењу развоја регија.

1.1.1.1. Пласмани по кредитним линијама

Планом активности пласмана по кредитним линијама који је прављен на бази истраживања тржишта у финансијском сектору Републике Српске и претпоставки о потребама за овим финансијским средствима је предвиђено да се пласира укупно 229.465.368 КМ, што је подијељено по кредитним линијама како слиједи:

Планирани пласмани на кредитној основи у 2008. години

Почетне пословне активности	4.900.000 КМ
Микробизнис у пољопривреди	8.800.000 КМ

Пољопривреда	31.847.000 КМ
Предузетници и предузећа	113.270.630 КМ
Стамбени кредити	56.005.297 КМ
Јединице локалне самоуправе	14.642.441 КМ
У К У П Н О пласмани на кредитној основи	229.465.368 КМ

Планирани и извршени пласман средстава на кредитној основи

План пласмана средстава (у финансијском смислу) је остварен са 81,28% (када се проценат рачуна у односу на одобрена средства), док је остварење по кредитним линијама било: КЛ за почетне пословне активности са 3,27%, КЛ за микробизнис у пољопривреди са 40,55%, КЛ за пољопривреду са 51,03%, КЛ за предузетнике и предузећа са 87,52%, КЛ стамбених кредита са 99,77% и КЛ за јединице локалне самоуправе са 78,68%.

Односи између планираних средстава по кредитним линијама, поднешених захтјева и одобрених кредитних средства су приказани у табели 1.

Табела 1: Планирани, поднешени и одобрени захтјеви по КЛ

Кредитна линија	Планирано (КМ)	Поднешено захтјева (КМ)	Одобрено (КМ)	Разлика (КМ)
Почетне пословне активности	4.900.000	184.000	160.000	4.740.000
Микробизнис у пољопривреди	8.800.000	3.617.306	3.568.810	5.231.190
Пољопривреда	31.847.000	22.652.861	16.402.861	15.444.140
Предузетници и предузећа	113.270.630	125.565.274	99.279.917	13.990.713
Стамбени кредити	56.005.297	61.578.556	55.876.401	128.896
Јединице локалне самоуправе	14.642.441	11.600.000	11.520.000	3.122.441
У К У П Н О	229.465.368	225.197.996	186.807.988	42.657.380

Без обзира што су проведена истраживања и усвојене претпоставке указивали на потребу улагања како у почетне пословне активности тако и у сегмент пољопривреде, имамо ситуацију да је изузетно слаба заинтересованост за средствима из ових кредитних линија. Најмања заинтересованост се показала за кредитну линију „Почетне пословне активности“ гдје је поднешено захтјева за свега 3,76% од планираних средстава.

Исказана разлика у остварењу плана се односи на износ укупно тражених средства која су за 4.267.372 КМ или 2% мања од укупно планираних, док се преостали дио односи на одбијене кредитне захтјеве, клијенте који су одустали од реализације одобреног кредита и кредитне захтјева који су у процесу обраде.

Из табеларног прегледа (1.1.1.7. Преглед пласмана по кредитним линијама, дат у наставку) се види да није одобрено финансирање за 76 кредитних захтјева у износу од 23.301.862,50 КМ или 10,35% од укупног износа тражених средстава, док је 12 клијената, након проведене комплетне процедуре, одустало од реализације одобрених кредитних средстава у укупном износу од 6.765.000 КМ или 3% поднешених захтјева.

Шест (6) клијената који су одустали од реализације одобрених кредитних средстава је у оквиру кредитне линије за предузетнике и предузећа (у укупном износу од 3.960.000 КМ), један (1) у оквиру кредитне линије за пољопривреду (у износу од 2.500.000 КМ) и пет (5) потенцијалних корисника стамбених кредита (у укупном износу од 305.000 КМ). Када је

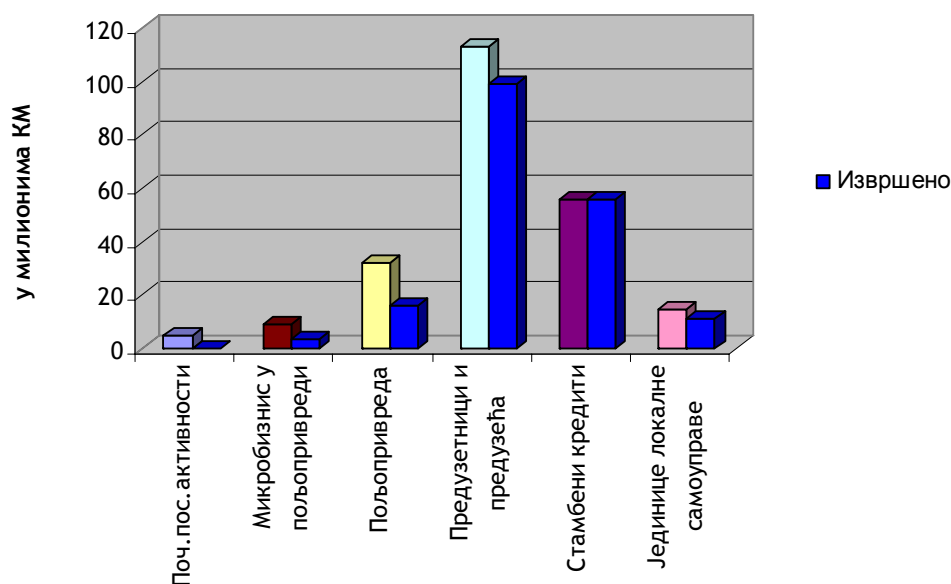
ријеч о кредитима намјењених привреди, један број клијената је одустао ради немогућности испуњења услова у погледу инструмената обезбјеђења или престанка потребе за кредитом, док већина клијената није навела разлоге одустајања. Разлози одустајања од стамбених кредита су губитак радног мјеста и немогућност враћања кредита, повећање цијене стамбене јединице, компликована процедура исплате средстава за изградњу стамбене јединице као и одустајање продавца од продаје стамбене јединице.

Износ од 7.857.145 КМ или 3,49% су захтјеви који су достављени у другој половини децембра 2008. године и налазе се у процесу обраде.

Да се сваки захтјев за одобравање кредитних средстава детаљно анализирао, говори и податак да је за 178 приспјела захтјева документација била непотпуна. Овај податак указује на то да је 11,6% укупно приспјелих захтјева некавалитетно припремљено од стране финансијских посредника.

Графикон 1.

Планирани и извршени пласман средстава на кредитној основи у 2008. години

1.1.1.1.1. Кредитна линија за почетне пословне активности

У овој кредитној линији је укупно поднесено 7 (седам) захтјева за кредит у укупном износу од 184.000,00 КМ, што је 0,46% од укупног броја поднесених захтјева за кредите. Одобрено је 6 (шест) кредитних захтјева у укупном износу од 160.000,00 КМ што је 0,44% од укупног броја одобрених кредитних захтјева, а за 1 (један) захтјев, у износу од 24.000,00 КМ, финансијски посредник није дао сагласност за финансирање.

1.1.1.1.2. Кредитна линија за микробизнис у пољопривреди

Поднесено је 188 захтјева у укупном износу од 3.617.306,30 КМ што је 12,22% од укупног броја поднесених кредитних захтјева. За финансирање из ове кредитне линије одобрено је 187 кредитних захтјева, у укупном износу од 3.568.809,80 КМ, што је 13,61% од укупног броја одобрених кредитних захтјева.

1.1.1.1.3. Кредитна линија за пољопривреду

За финансирање из ове кредитне линије је било само 23 (двадесеттри) захтјева што је 1,49% од укупног броја поднесених захтјева. Тражени износ је 22.652.860,50 КМ. Одобрено је 19 кредитних захтјева што је 1,39% од укупног броја одобрених захтјева. Одобрен је износ од 16.402.860,50 КМ. У овој кредитној линији 1 (један) кредитни захтјев, у износу од 2.500.000,00 КМ, није реализован из разлога одустајања клијента, а 1 (један) кредитни захтјев, у износу од 3.000.000,00 КМ, није одобрен за финансирање.

1.1.1.1.4. Кредитна линија за предузетнике и предузећа

У току извјештајног периода за финансирање из ове кредитне линије поднесен је 171 (стотинуседамдесетједан) захтјев што је 11,11% од укупног броја поднесених захтјева. Укупно тражени износ је 125.562.273,70 КМ. Одобрено је 130 захтјева или 9,46% од укупног броја одобрених кредита. Укупно одобрени износ је 99.279.917,00 КМ. У овом периоду за 25 кредитних захтјева, у износу од 17.937.000,00 КМ, није одобрено финансирање док су код 5 (пет) кредита, у износу од 3.960.000,00 КМ, клијенти одустали од потписа уговора о кредиту.

1.1.1.1.5. Стамбени кредити

Кредитна линија за стамбене кредите је по броју захтјева најбројнија. Поднесено је укупно 1.141 захтјев за кредит што је 74,14% од укупног броја поднесених захтјева. Укупно тражени износ је 61.578.555,60 КМ. Одобрено је 1.023 кредитна захтјева или 74,45% од укупног броја одобрених кредитних захтјева, у износу од 55.876.401,00 КМ. За 48 кредитних захтјева у износу од 2.292.366,00 КМ није одобрено финансирање док је 6 (шест) клијената (укупан износ од 305.000,00 КМ) одустало од потписивања уговора о кредиту.

1.1.1.1.6. Кредитна линија за јединице локалне самоуправе

До сада је само 9 (девет) јединица локалне самоуправе поднијело захтјев за кредитна средства из ове кредитне линије или 0,59% од укупног броја поднесених кредитних захтјева, у износу од 11.600.000,00 КМ. Одобрено је свих 9 (девет) захтјева у износу од 11.520.000,00 КМ.

1.1.1.2. Куповина и продаја ХоВ

Одјељење за управљање ХоВ је пласман средстава вршило кроз куповину и продају хартија од вриједности. Планом је предвиђено трговање с акцијама и обвезницама и то:

Акције	21.920.000 КМ
Обвезнице	66.380.000 КМ
УКУПНО пласмани у ХоВ	88.300.000 КМ

У извјештајном периоду је трговано:

Куповина

У 2008. години купљено је хартија од вриједности у укупном износу од 32.794.228 КМ и план је остварен са 37,18%. У акције је пласирано укупно 17.831.198 КМ или 81,35% од планираног док је у обвезнице пласирано 14.963.030 КМ или 22,54%.

Врста ХоВ	Планирано (КМ)	Реализовано (КМ)	Разлика (КМ)
Акције	21.920.000	17.831.198	4.088.802
Обвезнице	66.380.000	14.963.030	51.416.970
У К У П Н О	88.300.000	32.794.198	55.505.802

Разлика између планираног и оствареног пласмана у акције потиче превасходно из разлога пада укупне тржишне капитализације на Бањалучкој берзи. Наиме, план за 2008. годину сачињавао је у вријеме када су цијене акција на Бањалучкој берзи биле на највишим нивоима од оснивања берзе. Почетак пада цијена акција биљежи се од другог квартала 2008. године, тако да се могло за исте планиране износе куповати већи број акција. Поред тога јавних понуда акција било је јако мало (ОЦ Јахорина и Fratello) које је ИРБРС подржала. Такође, искористила су се сва права прече куповине, доступна за ИРБРС у 2008. години.

Такође, ИРБРС је подржала све три емисије обвезница локалне самоуправе у Републици Српској, омогућивши успјешност поменутих емисија. У току 2008. године представници ИРБРС су промовисали ову врсту задуживања јединица локалне самоуправе, гдје су најављене емисије обвезница од стране неколико општина. Велики помак је учињен јер је ово потпуно нови инструмент на тржишту капитала РС те локалне власти нису ни биле упознате с овим инструментом задуживања. Улагање у обвезнице старе девизне штедње је мање од планираног из разлога мале понуде ових обвезница на берзи као и високог процента куповне цијене у односу на номиналну. Такође, један од разлога је и неинформисаност власника старе девизне штедње о могућности трговања овом врстом обвезница.

Продаја

У 2008. години је продано хартија од вриједности у укупном износу од 7.315.177 КМ. У проданим хартијама од вриједности учествовале су само акције.

Куповина и продаја хартија од вриједности вршена је из средстава Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука и Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука. Уколико се посматра куповина и продаја хартија од вриједности по фондовима онда је структура пласмана сљедећа:

- Из средстава Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука купљено је хартија од вриједности у износу од 19.208.308 КМ док је продано хартија од вриједности у износу од 2.014.996 КМ,
- Из средстава Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука купљено је хартија од вриједности у износу од 13.585.921 КМ док је продано хартија од вриједности у износу од 5.300.133 КМ.

Детаљан приказ трговања је дат у табеларном приказу у оквиру ставке 1.1.1.6

1.1.1.3. Пласмани на бесповратној основи

У 2008. години настављена је имплементација два пројекта финансирана из кредитног задужења Републике Српске према Међународној асоцијацији за развој (International Development Association - IDA), чланица групације Свјетске банке, и то кроз пројекте: Други пројекат подршке запошљавању (Second Employment Support Project - SESP) и Пројекат развоја заједнице (Community Development Project - CDP) и започета имплементација Споразума о гранту за убрзавање реструктурирања предузећа у Босни и

Херцеговини преко активног руковођења пословима Приватних инвестиционих фондова (PIF)-грант бр. TF 056484.

Планирани пласмани на бесповратној основи у 2008. години

Други пројекат подршке запошљавању (SESP)	2.043.491 КМ
Пројекат развоја заједнице (CDP)	4.857.850 КМ
У К У П Н О пласмани на бесповратној основи	6.901.341 КМ

1.1.1.3.1. Други пројекат подршке запошљавању (SESP)

Намјена овог пројекта је подршка запошљавању и унапређење рада Завода за запошљавање Републике Српске, а његови корисници су незапослена лица старија од 40 година са евиденције Завода за запошљавање Републике Српске, која најмање три мјесеца имају статус незапосленог лица.

По свим компонентама пројекта у току 2008. године је одобрено и закључено 270 уговора за запошљавање 360 лица, а у укупном износу од 668.000,00 КМ. У извјештајном периоду је запослено 291 лице кроз 222 закључених уговора, у укупној вриједности од 499.375,00 КМ. Уговорена је испорука информационог система за Завод за запошљавање Републике Српске у вриједности од 290.600,00 КМ.

Укупно извршена плаћања у току извјештајног периода износе 1.776.562 КМ. По пројектним компонентама, за робе (компонента самозапошљавања) плаћено је 581.763 КМ, за услуге (запошљавање код послодавца) плаћено је 1.049.500 КМ и у склопу техничке помоћи Заводу за запошљавање Републике Српске. извршено је плаћање дијела обавезе у износу 145.299 КМ.

1.1.1.3.2. Пројекат развоја заједнице (CDP)

Средства Пројекта развоја заједнице су намјењена заједницама које спадају у категорију неразвијених и изразито неразвијених општина. Предвиђена структура финансирања се састоји из више извора и то: Развојни програм РС, буџети општина, средства грађана, други кофинансијери и IDA средства.

У извјештајном периоду је поднесено 26 пројеката за финансирање. Од овог броја 6 (шест) пројеката није било у складу с правилима CDP-а те није прихваћено за финансирање, 1 (један) пројекат је након обављених теренских посјета и усаглашавања у потпуности финансиран из Развојног програма РС. Уговорено је укупно 18 (осамнаест) пројеката, а један пројекат је прошао процедуру и чека уплату кофинансирања како би се закључио уговор.

Укупна вриједност уговорених пројеката у извјештајном периоду износи 3.402.188,87 КМ од чега је 682.771,39 КМ из Развојног програма РС, 897.127,47 КМ средстава јединица локалне самоуправе, 653.059,03 КМ средстава грађана, 937.322,86 КМ из IDA средстава и 231.908,12 КМ учешћа осталих кофинансијера.

У 2008. години извршена су плаћања по уговореним пројектима у износу од 2.519.430 КМ.

1.1.1.3.3. Грант за убрзавање реструктурирања предузећа

У 2008. години је започела имплементација Споразума о гранту за убрзавање реструктурирања предузећа у Босни и Херцеговини преко активног руковођења пословима Приватних инвестиционих фондова (PIF)-грант бр. TF 056484, који је закључен 06.07.2006. године, између БиХ и Свјетске банке. Сврха гранта је пружање помоћи у стимулацији

корпоративног реструктурирања приватизованих предузећа у Босни и Херцеговини јачањем корпоративног управљања у тим предузећима преко успостављања Приватних инвестиционих фондова (PIF), као активних власника пословања предузећа. Укупан одобрени износ гранта за Републику Српску износи 997.500 EUR, од чега за консултантске услуге 989.500 EUR и трошкове ревизије 8.000 EUR.

У извјештајном периоду из средстава гранта дозначено је 489.528 EUR, а у складу са уговором за консултантске услуге, закљученим између Министарства финансија Републике Српске и консултантске фирме Cadogan Financial, United Kingdom, извршена су плаћања за извршене консултантске услуге, у износу од 189.528 EUR.

1.1.1.4. Мониторинг

Центар за развој и мониторинг је у извјештајном периоду обавио укупно 157 теренских посјета од чега су 2 посјете финансијским посредницима, 5 теренских посјета у сврху предквалификације, док је 150 посјета клијентима обављено у сврху контроле намјенског утрошка кредитних средстава. У зависности од достављеног правдања намјенског утрошка кредитних средстава од стране финансијских посредника, прављен је и план теренских посјета.

Када се ради о контролама намјенског утрошка, посматрано по кредитним линијама, најмањи број теренских посјета је обављен по кредитној линији за почетне пословне активности (1 посјета или 0,67% од укупног броја посјета), по кредитној линији за јединице локалне самоуправе (4 посјете или 2,66% од укупног броја посјета), те по кредитној линији за пољопривреду (6 посјета или 4% од укупног броја истих). Највећи број посјета остварен је клијентима из кредитне линије за предузетнике и предузећа (69 посјета или 46%), затим клијентима из кредитне линије за микробизнис у пољопривреди (51 посјета или 34%), те посјете по стамбеним кредитима (19 посјета или 12,67%).

Од укупно обављених посјета, у 66% случајева утврђен је намјенски утрошак средстава кредита, док су остали били дјелимично оправдани, те су вршене поновне теренске посјете.

У склопу контроле намјенског утрошка кредитних средстава вршена је и контрола планираног запошљавања. Посјећени клијенти су требали запослити 729 нових радника, а контролом је установљено да је запослено 293 радника или 40,2%. Укупно 18 клијента није испоштовало предвиђено запошљавање у моменту посјете. По квалификационој структури, запослени су: НК- 68; ПКВ- 2; КВ- 46; ВКВ- 4; НСС- 8; ССС- 143; ВШС- 4 и ВСС- 18. За новозапослене постоји доказ о запошљавању, како је и предвиђено, уз напомену да се ново запошљавање врши према плану/динамици запошљавања коју је утврдио сам клијент, у складу са потребама и специфичностима конкретног пројекта.

Како је један од стратешких циљева Инвестиционо-развојне банке Републике Српске подршка развоју малог и средњег предузетништва, учествовали смо у „СТЕП“ програму у дијелу „Бањалучки дани каријере“ одржаним у мају 2008. године. Планиране су и активности у склопу „СТЕП 3“ програма у 2009. години.

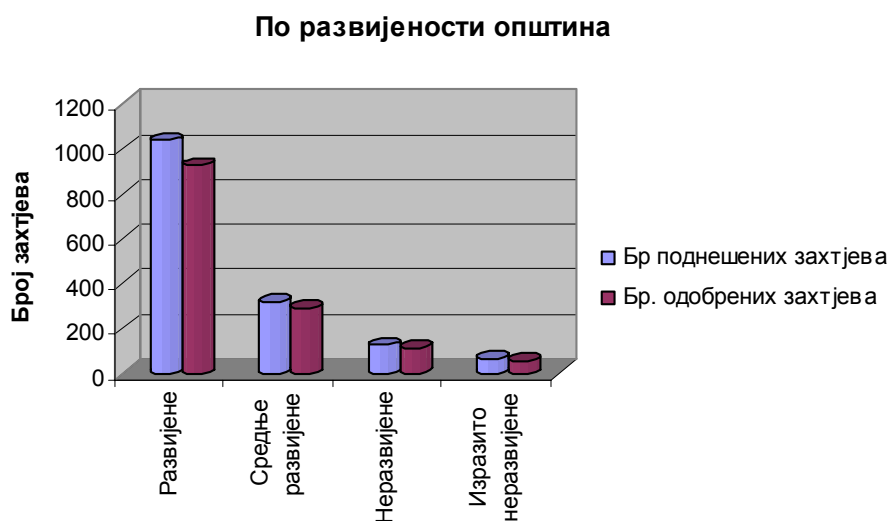
Поред контаката са удружењима и кластерима покренута је иницијатива и организован састанак, у сарадњи са Локалном развојном агенцијом општине Козарска Дубица, са акцентом на формирање кластера произвођача и прерађивача млијека. Процес је у току.

1.1.1.5. Ефекти пласмана

1.1.1.5.1. Развој неразвијених и изразито неразвијених општина

Сектор за пласмане је вршио промоцију својих кредитних линија са акцентом на неразвијене и изразито неразвијене општине Републике Српске. Сам статус неразвијене и изразито неразвијене општине говори о стању привреде у таквим општинама. Овакво стање се одражава и на захтјеве за одобравање кредитних средстава из ових општина што је приказано у дијаграму.

Графикон 2.

Сви пројекти који су финансирани на подручју општина које спадају у једну од ове двије категорије, стимулирани су кроз умањење основне каматне стопе од 0,2 процентна поена.

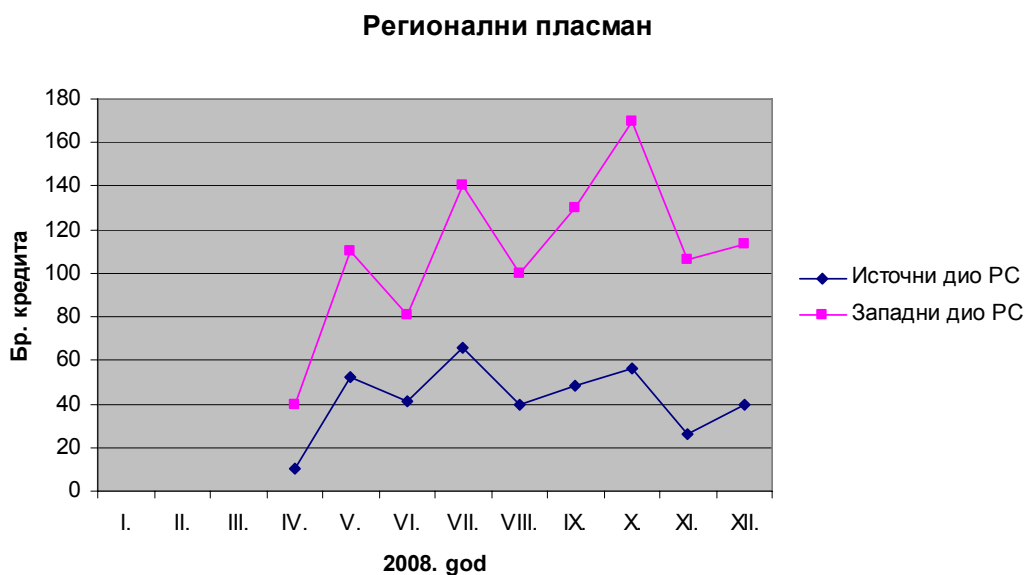
У току 2008. године за пројекте у неразвијене општине је пласирано 9,00% и изразито неразвијеним општинама 3,83% од укупно пласираних средстава.

Поред тога, кроз кредитну линију за јединице локалне самоуправе, за 5 општина које спадају у категорију неразвијених или изразито неразвијених општина одобрено је 2.720.000,00 КМ за финансирање инфраструктурних пројеката.

1.1.1.5.2. Регионални развој

Посматрајући регионални пласман кредитних средстава у извјештајном периоду, из источног дијела Републике Српске (гдје спада 29 општина) је поднесено укупно 428 или 27,81% захтјева за кредит, док је са територије западног дијела РС поднесено 1.111 или 72,19% кредитних захтјева. Од укупно одобрених 1.374 кредитна захтјева са износом од 186.807.988,30 КМ, за источни дио РС је одобрено 380 кредитних захтјева или 27,66% док је за западни дио одобрено 994 кредитна захтјева или 72,34%.

Графикон 3.

1.1.1.5.3. Развој пољопривреде

Подршка развоју пољопривреде у Републици Српској врши се кроз пласман кредитних средстава из двије кредитне линије гдје је пласирано 10,69% укупно пласираних средстава.

1.1.1.5.4. Подстицај запошљавању

Правилима пласмана средстава по кредитним линијама предвиђена је обавеза предузећа која користе кредитна средства да у периоду коришћења кредита запосле нове раднике.

Као резултат, одобрено је укупно 130 кредитних захтјева предузећима која су предвиђала запошљавање нових радника. Постојећи број запослених у овим предузећима износио је 9.007 радника, а у периоду имплементације пројекта финансираног из средстава кредита ИРБРС биће запослено додатних 1.918 радника.

Узимајући у обзир и запослене раднике кроз SESP пројекат, број новозапослених радника у 2008. години се повећава на 2.209.

1.1.1.5.5. Повећање извоза

С обзиром на велики спољнотрговински дефицит Републике Српске, у оквиру кредитне линије за предузетнике и предузећа, омогућене су додатне повољности за пласман кредитних средстава извозним предузећима кроз умањење основне каматне стопе за 1 процентни поен. Овим предузећима је пласирано 2,00% укупно пласираних средстава.

1.1.1.5.6. Стамбено збрињавање

Кроз кредитну линију за стамбене кредите се дјеловало на смањење негативних развојних ефеката који се огледају у одливу младих високообразованих кадрова у иностранство, смањење наталитета и сл., а у смислу бенефиција за угрожене социјалне групе (породице погинулих бораца, ратни војни инвалиди) и социјалне групе од посебног интереса за Републику Српску (млади високообразовани брачни парови, породице са двоје или више дјеце). Укупно је пласирано, кроз 1.023 кредита, 29,91% укупно пласираних кредитних средстава.

1.1.1.5.7. Подршка инфраструктурним пројектима

Ова подршка се огледа кроз дефинисање кредитне линије предвиђене за финансирање инфраструктурних пројеката у општинама Републике Српске. Укупно је пласирано 6,17% од укупно пласираних средстава, од чега је у изградњу инфраструктуре уложено 45,54%, у модернизацију инфраструктуре 9,11% и у реконструкцију инфраструктуре 45,35%.

Подршка инфраструктурним пројектима се обављала и кроз имплементацију CDP пројекта кроз који је пласирано 3.402.188,87 КМ у 18 неразвијених и изразито неразвијених општина.

1.1.1.5.8. Финансијски посредници

У извјештајном периоду пласман кредитних средстава је вршен преко 11 (једанаест) финансијских посредника и то 8 банака и 3 МКД.

Евидентно је да је 80,68% од укупно пласираних средстава пласирано преко четири финансијска посредника и то: Нова банка - 28,47%, Нуро Alpe Adria Bank - 24,78%, NLB Razvojna banka - 16,45% и Balkan Investment Bank - 10,85%.

Није испуњено очекивање да ће се преко МКД пласирати већи број кредита (кредитне линије за почетне пословне активности и микробизнис у пољопривреди). Очито је да су ови финансијски посредници имали селективан приступ према кредитним линијама ИРБРС те да су прво покушавали клијентима продати свој производ, а тек онда средства ИРБРС. Укупан број пласираних кредита преко МКД је 53 или 3,86% (од чега је било 17 стамбених кредита) и то преко МКД Здраво 4 (четири) кредита, МКД Синергија 8 (осам) кредита и МКД Микрофин 41 (четрдесетједан) кредит, што је и основни разлог малог пласмана по кредитним линијама за почетне пословне активности и микробизниса у пољопривреди.

Када се посматра укупно пласирани износ средстава, видљиво је да су МКД пласирала у 2008. години укупно 1.599.325,00 КМ што је 0,86% од укупно пласираних средстава.

1.1.1.6. Извјештај о куповини и продаји хартија од вриједности за 2008. годину - укупна вриједност посла

Табела 2: Преглед куповине и продаје ХоВ у 2008. години

	Емитент	Симбол	Фонд			
			Реституција	Акцијски	УКУПНО	
КУПОВИНА						
1	Бирач а.д Зворник	БИРА-Р-А	13.851	0	13.851	
2	Боксит а.д. Милићи	БОКС-Р-А	21.529	0	21.529	
3	ЗИФ Борс инвест фонд а.д. Бањалука	БРСП-Р-А	407.645	0	407.645	
4	ЗТЦ Бања Врућица а.д. Теслић	БВРУ-Р-А	16.589	0	16.589	
5	Јелшинград ливница челика а.д. Бањалука	ЈЛЛЦ-Р-А	10.017	0	10.017	
6	Метал а.д. Градишка	МЕТЛ-Р-А	11.944	0	11.944	
7	Мира а.д. Приједор	МИРА-Р-А	10.336	0	10.336	
8	Рафинерија уља а.д. Модрича	РФУМ-Р-А	14.855	0	14.855	
9	Рафинерија нафте а.д. Босански Брод	РНАФ-Р-А	15.056	0	15.056	
10	Телеком Српске а.д. Бања Лука	ТЛКМ-Р-А	193.736	368.942	562.678	
11	Тржница а.д. Бања Лука	ТРЗН-Р-А	30.613	0	30.613	
12	Витаминка а.д. Бањалука	ВИТА-Р-А	24.089	0	24.089	
13	ОЦ Јахорина а.д. Пале	ОЦЈХ-Р-А	3.011.100	0	3.011.100	
14	Фрателло-траде а.д. Бањалука	ФРТЛ-ПА1	0	250.925	250.925	
	АКЦИЈЕ		3.781.360	619.867	4.401.227	
Куповина на берзи	15	Општина Лакташи	ЛАКТ-ПО1	7.995.158	150.300	8.145.458
	16	Град Бањалука	БАЊ-ПО1	5.416.612	0	5.416.612
	17	Општина Градишка	ГРДС-ПО1	499.998	0	499.998
	МУНИЦИПАЛНЕ ОБВЕЗНИЦЕ		13.911.768	150.300	14.062.068	

18	Република Српска-стара девизна штедња	РСДС-О-А	540.712	360.250	900.962	
РЕПУБЛИКА СРПСКА			540.712	360.250	900.962	
Укупно			01/01-31/12/08 18.233.840	1.130.417	19.364.257	
Укупно			18.233.840	1.130.417	19.364.257	
Право прече куповине	1	Аеродроми РС а.д. Бањалука	АЕРД-Р-А	428.498	5.571.517	6.000.015
	2	Меридиан а.д. Бањалука	МРДН-Р-А	45.971	0	45.971
	3	НЛБ Развојна банка а.д. Бањалука	ВБББ-Р-А	0	384.000	384.000
	4	ОЦ Јахорина а.д. Пале	ОЦЈХ-Р-А	499.999	6.499.986	6.999.985
	Укупно			01/01-31/12/08 974.468	12.455.503	13.429.971
Укупно			974.468	12.455.503	13.429.971	
УКУПНО КУПОВИНА			01/01-31/12/08 19.208.308	13.585.920	32.794.228	
Укупно			19.208.308	13.585.920	32.794.228	

ПРОДАЈА

1	БРЦ Шехер а.д. Бањалука	СЕХР-Р-А	0	37	37	
2	Ветеринарска станица а.д. Бијељина	ВСБН-Р-А	0	3.121	3.121	
3	Босна-трговина а.д. Бањалука	БСНТ-Л1	0	493.489	493.489	
4	ТС Балкана а.д. Мркоњић Град	БКМГ-Л1	0	63.835	63.835	
5	Мљекара а.д. Бањалука	МЛЕК-Л1	0	391.962	391.962	
6	Рибњак а.д. Прњавор	РБЊ-Л1	0	1.656.913	1.656.913	
7	Поткозарје а.д. Градишка	ПТКЗ-Л1	0	649.134	649.134	
8	Рекреатурс а.д. Бањалука	РЕКТ-Л1	0	12.488	12.488	
9	Мекоте а.д. Хан Пијесак	МЕКТ-Л1	0	1.629	1.629	
10	Чајавец-алатница а.д. Бањалука	ЦЈАЛ-Л1	0	431.389	431.389	
11	Градишка тржница а.д. Градишка	ГТРГ-Л1	0	855.980	855.980	
12	Хотел Крајина а.д. Мркоњић Град	ХТКР-Р-А	0	36.614	36.614	
Укупно			01/01-31/12/08 0	4.596.591	4.596.591	
Укупно			0	4.596.591	4.596.591	
Јавна понуда за преузимање	1	Јелшинград ФМГ а.д. Градишка	ЈФМГ-Р-А	199.950	703.591	903.541
	2	Јединство ГП а.д. Градишка	ЈДНС-Р-А	108.796	0	108.796
	3	Шипово а.д. Шипово	СПВО-Р-А	61.883	0	61.883
	4	Слатек - текстил ПП а.д. Слатина	СЛТК-Р-А	61.601	0	61.601
	5	Економски институт а.д. Бањалука	ЕКИН-Р-А	45.334	0	45.334
	6	Слатина ЗТЦ а.д. Слатина	ЗТЦС-Р-А	91.643	0	91.643
	7	Козарапутеви а.д. Бањалука	КЗПТ-Р-А	600.900	0	600.900
	8	Чајавец сис. управљања а.д. Бањалука	ЦЈСУ-Р-А	317.328	0	317.328
	9	Градитељ а.д. Теслић	ГРДТ-Р-А	28.976	0	28.976
	10	Универзал а.д. Бијељина	УНЗЛ-Р-А	41.196	0	41.196
	11	Југопревоз а.д. Требиње	ЈГПР-Р-А	13.590	0	13.590
	12	Модричанка Ноз а.д. Модрича	МДКА-Р-А	16.561	0	16.561
	13	Бања Лакташи а.д. Лакташи	ЛАКТ-Р-А	314.142	0	314.142
	14	Чајавец алатница а.д. Бањалука	ЦЈАЛ-Р-А	88.299	0	88.299
	15	Јединство а.д. Нови Град	ЈДНГ-Р-А	24.795	0	24.795
Укупно			01/01-31/12/08 2.014.995	703.591	2.718.586	
Укупно			2.014.995	703.591	2.718.586	
УКУПНО ПРОДАЈА			01/01-31/12/08 2.014.995	5.300.182	7.315.177	
Укупно			2.014.995	5.300.182	7.315.177	

1.1.1.7. Преглед пласмана по кредитним линијама

Табела 3: Преглед пласмана по кредитним линијама

Кредитне линије	Поднешени захтјеви		Одбијени захтјеви		У процесу обраде		На потпису у банци		Уговорено		Укупно одобрено	
	бр.	Износ	бр.	Износ	бр.	Износ	бр.	Износ	бр.	Износ	бр.	Износ
Кр.за поч.пословне активности	7	184.000,00	1	24.000,00	0	0	0	0	6	160.000,00	6	160.000,00
Кр.за микробиз.у пољопривреди	188	3.617.306,30	1	48.496,50	0	0	1	30.000,00	186	3.538.809,80	187	3.568.809,80
Кр.за пољопривреду	23	22.652.860,50	1	3.000.000,00	2	750.000,00	0	0	19	16.402.860,50	19	16.402.860,50
Кр.за предузетнике и предузећа	171	125.565.273,70	25	17.937.000,00	11	4.038.356,70	1	350.000,00	129	98.929.917,00	130	99.279.917,00
Стамбени кр.	1141	61.578.555,60	48	2.292.366,00	64	3.068.787,92	3	109.000,00	1020	55.767.401,00	1023	55.876.401,00
Кр.за јед.лок. самоуправе	9	11.600.000,00	0	0	0	0	0	0	9	11.520.000,00	9	11.520.000,00
Укупно	1539	225.197.996,10*	76	23.301.862,50*	77	7.857.144,62*	5	489.000,00**	1369	186.318.988,30**	1374	186.807.988,30**
По финансијским посредницима												
УниЦредит Банк а.д. БЛ	99	21.812.327,68	7	3.212.500,00	6	2.044.211,70	1	45.000,00	84	16.396.011,77	85	16.441.011,77
Нова банка ад БЛ	370	62.429.013,20	18	7.750.966,00	10	1.413.000,00	0	0	340	53.177.939,20	340	53.177.939,20
Хупо Алпе-Адриа-Банк а.д. БЛ	488	56.124.861,87	21	6.277.000,00	43	2.976.932,92	0	0	420	46.295.085,03	420	46.295.085,03
НЛБ Развојна банка	365	35.197.047,05	22	3.539.900,00	11	678.000,00	1	32.000,00	330	30.697.122,50	331	30.729.122,50
Балкан Инвестмент Банк АД БЛ	85	25.781.996,50	6	1.461.496,50	6	495.000,00	1	32.000,00	70	20.243.500,00	71	20.275.500,00
Бобар банка ад БН	50	12.508.424,80	0	0	0	0	0	0	49	10.008.424,80	49	10.008.424,80
Волксбанк а.д. Бања Лука	29	9.745.000,00	2	1.060.000,00	1	250.000,00	1	350.000,00	24	7.931.580,00	25	8.281.580,00
Комерцијална банка а.д. БЛ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Синергија БЛ	8	298.000,00	0	0	0	0	0	0	8	298.000,00	8	298.000,00
Микрофин БЛ	41	1.126.325,00	0	0	0	0	1	30.000,00	40	1.096.325,00	41	1.126.325,00
Здраво БЛ	4	175.000,00	0	0	0	0	0	0	4	175.000,00	4	175.000,00
Укупно	1539	225.197.996,10*	76	23.301.862,50*	77	7.857.144,62*	5	489.000,00**	1369	186.318.988,30**	1374	186.807.988,30**
Регионални пласман												
Источни дио	428	63.282.623,20	29	9.766.466,00	15	1.802.000,00	1	32.000,00	379	45.394.884,28	380	45.426.884,28
Западни дио	1111	161.915.372,90	47	13.535.396,50	62	6.055.144,62	4	457.000,00	990	140.924.104,02	994	141.381.104,02
Укупно	1539	225.197.996,10*	76	23.301.862,50*	77	7.857.144,62*	5	489.000,00**	1369	186.318.988,30**	1374	186.807.988,30**
По развијености												
Развијене	1037	154.970.238,35	39	11.619.996,50	64	7.019.144,62	4	459.000,00	921	131.771.648,55	925	132.230.648,55
Средње развијене	314	36.349.876,00	21	5.387.966,00	6	318.000,00	0	0	287	30.623.382,00	287	30.623.382,00
Неразвијене	124	22.088.756,75	11	4.773.900,00	5	400.000,00	1	30.000,00	106	16.774.832,75	107	16.804.832,75
Изразито неразвијене	64	11.789.125,00	5	1.520.000,00	2	120.000,00	0	0	55	7.149.125,00	55	7.149.125,00
Укупно	1539	225.197.996,10*	76	23.301.862,50*	77	7.857.144,62*	5	489.000,00**	1369	186.318.988,30**	1374	186.807.988,30**

Напомена: број нереализованих кредита је: 12 (6.765.000,00КМ)

* - сума тражених износа

** - сума одобрених износа

1.2. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ

Улогу овлашћеног продавца државног капитала у предузећима у Републици Српској, у складу са Законом о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број: 51/06, 01/07, 53/07 и 41/08), ИРБРС је преузела 20. јуна 2007. године.

Планом приватизације државног капитала за 2008. годину, који је Влада Републике Српске усвојила дана 17.04.2008. године, утврђене су сљедеће основне активности ИРБРС:

- припрема за продају и продаја државног капитала у што већем броју предузећа,
- савјетодавна подршка предузећима која су предмет приватизације на изради програма финансијског реструктурирања, као и у евентуалном спровођењу других облика реструктурирања, те анализа достављених програма финансијског реструктурирања ради давања мишљења о прихватљивости истих,
- утврђивање структуре и вриједности основног капитала предузећа у којима исти нису утврђени до дана регистрације Акцијског фонда Републике Српске и пренос припадајућег дијела државног капитала Фонду пензијско-инвалидског осигурања и Фонду за реституцију Републике Српске,
- контрола извршења обавеза дефинисаних уговорима о приватизацији који ће бити склопљени у наредном периоду.

У току 2008. године реализоване су сљедеће активности:

1.2.1. Продаја државног капитала у стратешким предузећима

Почетком 2008. године, закључивањем уговора о продаји државног капитала, окончани су тендери за предузећа Фабрика компресора и пнеуматских алата „Трудбеник“ АД Добој те три предузећа из састава бившег Гласа Српске („Глас Српске“ АД Бања Лука, „Глас српски - Графика“ АД Бања Лука и „Глас српски - Трговина“ АД Бања Лука), а који су започети у октобру 2007. године.

Уговор о продаји државног капитала у Гласовим предузећима закључен је 12.03.2008. године, а 27.03.2008. године и уговор о приватизацији „Трудбеник“ АД Добој.

1.2.2. Припрема и ажурирање посебних приватизационих програма

У складу са планом приватизације државног капитала за 2008. годину, Инвестиционо-развојна банка је припремила и у даљу процедуру доношења упутила посебне приватизационе програме за сљедећа стратешка предузећа: „Јелшинград“ Фабрика алатних машина а.д. Бања Лука, „Фабрика мотора за специјалне намјене“ а.д. Источно Сарајево, АД „Фабрика специјалних трансмисија“ Источно Сарајево, „Зрак“ а.д. Теслић и „Орао“ а.д. Бијељина. Процедура доношења поменутих програма није окончана до краја године, услед чега није могао бити објављен јавни позив нити спроведене процедуре продаје државног капитала у наведеним предузећима.

Након што су створене неопходне претпоставке које су подразумијевале претходну корпоратизацију предузећа, у току 2008. године ИРБРС је започео и израду посебног приватизационог програма за предузеће „Космос“ а.д. Бања Лука.

1.2.3. Продаја државног капитала методом продаје акција на берзи

Планом продаје на берзи акција државног капитала у току 2008. године обухваћено је 66 предузећа подијељених у двије групе, како слиједи:

- 8 предузећа у којима је предвиђено да се продаја на берзи врши организовањем посебне аукције уз постављање услова и квалификационих критеријума за учеснике, и
- 58 предузећа у којим се продаја на берзи врши организовањем посебне аукције без постављања услова и квалификационих критеријума.

У току 2008. године из прве групе предузећа за која је планирана продаја на берзи организовањем посебне аукције уз постављање услова и квалификационих критеријума за учеснике, продате су акције државног капитала предузећа ГИК „Хидроградња“ АД Источно Сарајево.

Акције државног капитала овог предузећа продате су на берзанској аукцији одржаној дана 31.07.2008. године. Поред понуђене највише цијене на аукцији, купац је учешћем на истој прихватио и слиједеће фиксне услове аукције: задржавање претежне дјелатности Предузећа најмање 3 године након извршене приватизације, задржавање најмање 350 запослених у Предузећу у периоду од 3 године након извршене приватизације и поштивање Појединачног колективног уговора потписаног између Синдиката и Послодавца А.Д. ГИК „Хидроградња“ Источно Сарајево-Пале дана 22.02.2007. године.

Табела 4: Преглед реализованих продаја путем берзанске аукције, уз постављање услова и квалификационих критеријума, у 2008. години

Р. бр.	Назив предузећа	Број акција државног капитала	% продатог капитала у основном капиталу	Цијена једне акције (у КМ)		Укупна вриједност продатих акција (у КМ)
				Почетна продајна	Остварена продајна	
1.	ГИК „Хидроградња“ АД Источно Сарајево - Пале	20.710.452	61,62	0,10	0,10	2.071.045,20

Акције државног капитала предузећа „Бромет“ АД Босански Брод безуспјешно су нуђене на продају организовањем двије берзанске аукције.

Акције преосталих 6 предузећа нису понуђене на берзанској аукцији из следећих разлога:

- један број запослених у предузећу „ХПК“ Хемијска прерада кукуруза АД Драксенић-Козарска Дубица поднио је захтјев за куповину дијела државног капитала методом ESOP-а те је до окончања процедуре по наведеној методи, а од чега зависи коначан број акција у власништву државе тј. Акцијског фонда РС, одложено организовање берзанске аукције,
- у два предузећа је покренут стечај („Фабрика сточне хране“ АД Нова Топола и ДИП „Козара“ АД Козарска Дубица),
- предузеће „Инцел-холдинг“ АД Бања Лука је започело статусне промјене припајања друштва са ограниченом одговорношћу,
- АД „Градска тржница“ Приједор и „Центар за унапређење пољопривреде“ АД Соколац нису обезбиједили неопходне предуслове за организовање берзанске аукције.

Из друге групе од 58 предузећа у којим је планирана продаја на берзи, организовањем посебне аукције без постављања услова и квалификационих критеријума, током 2008.

године продати су пакети акција државног капитала, које су се налазиле у портфељу Акцијског фонда РС, укупно 9 предузећа.

Табела 5: Преглед реализованих продаја путем берзанске аукције, без постављања услова и квалификационих критеријума, у 2008. години

Р. бр.	Назив предузећа	Број акција државног капитала	% продатог капитала у основном капиталу	Цијена једне акције (у КМ)		Укупна вриједност продатих акција (у КМ)
				Почетна продајна	Остварена продајна	
1.	ТЦ „Балкана“ АД Мркоњић Град	265.978	20,34	0,24	0,24	63.834,72
2.	„Рибњак“ АД Прњавор	2.588.927	27,09	0,64	0,64	1.656.913,28
3.	„Босна-трговина“ АД Бања Лука	601.816	30,00	0,56	0,82	493.489,12
4.	„Градишка тржница“ АД Градишка	43.829	62,57	8,10	19,53	855.980,37
5.	„Поткозарје“ АД Градишка	1.803.150	21,68	0,36	0,36	649.134,00
6.	„Мекоте“ АД Хан Пијесак	543.094	30,00	0,01	0,01	1.629,44
7.	„Чајавец-алатница“ АД Бања Лука	378.411	20,24	1,00	1,14	431.388,54
8.	„Рекреатурс“ АД Бања Лука	693.790	30,00	0,01	0,018	12.488,22
9.	„Мљекара“ АД Бања Лука ¹	1.088.784	8,34	0,36	0,36	391.962,24
УКУПНО						4.556.819,93

Поред наведеног, путем редовног берзанског трговања током 2008. године продате су и мање количине акција 2 предузећа (БРЦ Шехер АД Бања Лука и „Хотел Крајина“ АД Мркоњић Град) те преостале акције државног капитала Ветеринарске станице АД Бијељина.

Табела 6: Преглед реализованих продаја путем редовног берзанског трговања у 2008. години

Р. бр.	Назив предузећа	Број акција државног капитала	% продатог капитала у основном капиталу	Цијена једне акције (у КМ)		Укупна вриједност продатих акција (у КМ)
				Почетна продајна	Остварена продајна	
1.	„Хотел Крајина“ АД Мркоњић Град	175.000	10,03	0,21	0,21	36.750,00
2.	Ветеринарска станица АД Бијељина	3.990	0,52	0,785	0,785	3.132,15
3.	БРЦ Шехер АД Бања Лука	30	0,001639	1,25	1,25	37,50
УКУПНО						39.919,65

¹ Приватизација већинског пакета акција државног капитала предузећа „Мљекара“ АД Бања Лука извршена је методом тендера 2004. године, а акције које су продате путем берзе у 2008. години држава је стекла 2006. године у поступку конверзије дуга у акције.

Акције државног капитала додатних 18 предузећа нуђене су безуспјешно на продају у више наврата током године организовањем посебних аукција, а од 13.11.2008. године исте су понуђене на продају путем редовног берзанског трговања. До краја године ове акције нису продате.

Акције преосталих 27 предузећа нису понуђене на продају путем берзе због низа објективних препрека укључујући и покретање стечајних поступака у једном броју предузећа (7 предузећа), блокирано трговање истим од стране Бањалучке берзе, неријешене имовинско-правне односе и сл., док су акције једног предузећа продате методом прихватања јавне понуде за преузимање о чему су подаци дати у наставку.

1.2.4. Продаја државног капитала методом прихватања јавне понуде за преузимање

У току 2008. године акције једног предузећа продате су методом прихватања јавне понуде за преузимање.

Табела 7: Преглед реализованих продаја методом прихватања јавне понуде за преузимање, у 2008. години

Р. бр.	Назив предузећа	Број акција државног капитала	% продатог капитала у основном капиталу	Цијена једне акције (у КМ)		Укупна вриједност продатих акција (у КМ)
				Фер цијена	Продајна цијена	
1.	„Јелшинград - ФМГ“ АД Градишка	879.489	16,79	0,42	0,80	703.591,20

1.2.5. Продаја државног капитала методом продаје запосленим у предузећу

У 2008. години ИРБРС је разматрао захтјеве запослених у два предузећа за куповину акција државног капитала методом продаје запосленим у предузећима (ESOP).

Први захтјев поднијело је 11 запослених у предузећу „Чајавец-алатница“ АД Бања Лука, а исти су накнадно одустали од куповине државног капитала наводећи као разлог високу цијену по којој запослени могу да купе акције, а која је утврђена у складу са Правилима продаје запосленим у предузећима („Службени гласник Републике Српске“ број: 97/06).

Други разматрани захтјев првобитно су поднијела 83 запослена у предузећу „ХПК“ Хемијска прерада кукуруза а.д. Драксенић - Козарска Дубица. Након извршене анализе и утврђивања појединачне продајне цијене акција по запосленом, при свом првобитном захтјеву су остала 62 радника. Укупан број акција државног капитала за чију куповину су ови запослени исказали интерес износи 898.500 акција, што чини 4,74% укупног државног капитала предузећа. Дана 18.12.2008. године Влада Републике Српске је донијела Одлуку о подстицајним условима продаје државног капитала запосленим у „ХПК“ Хемијска прерада кукуруза а.д. Драксенић - Козарска Дубица којом је одобрена продаја дијела државног капитала запосленим у том предузећу. Наведеним су се створили услови да ИРБРС приступи закључивању уговора о продаји акција са запосленима.

1.2.6. Финансијско реструктурирање

Током године, ИРБРС је извршила анализу достављених Програма финансијског реструктурирања за предузећа „Медицинска електроника“ АД Бања Лука, „УНИС-Ферос“ АД Сребреница, „Јелшинград“ Фабрика алатних машина АД Бања Лука и „Фамос-Фабрика мотора Сарајево“ АД Источно Сарајево. Програми финансијског реструктурирања предузећа „Медицинска електроника“ АД Бања Лука и „УНИС-Ферос“ АД Сребреница након разматрања и коначног одлучивања од стране Владе Републике Српске нису прихваћени, док је програм предузећа „Јелшинград“ Фабрика алатних машина АД Бања Лука прихваћен, чиме је одобрена конверзија 7.732.997,82 КМ дугова у акције предузећа.

Коначна одлука о прихватљивости програма реструктурирања предузећа „Фамос-Фабрика мотора Сарајево“ АД Источно Сарајево до краја године није донешена.

1.2.7. Припрема предузећа за спровођење процеса приватизације

Као дио активности припреме предузећа за приватизацију, чланом 18. став 5. Закона дефинисано је да ће овлашћени продавац утврдити структуру и вриједност основног капитала предузећа којима иста није утврђена до дана ступања на снагу Закона. У складу са наведеним, а у циљу дефинисања начина поступања, ИРБРС је сачинила Правилник о утврђивању структуре и вриједности основног капитала предузећа („Службени гласник Републике Српске“ број: 18/08), који је ступио на снагу дана 07.03.2008. године. Овим Правилником утврђена је процедура издавања Увјерења о структури и вриједности основног капитала, чиме се омогућава спровођење процеса корпоратизације предузећа, а затим и продаја државног капитала у њима. Примјеном наведеног Правилника, ИРБРС је током године, на захтјев предузећа, издавала поменути увјерења.

Поред наведеног, а имајући у виду структуру портфеља Акцијског фонда Републике Српске у којем се налази значајан број предузећа која нису конституисана у складу са Законом о предузећима, односно Законом о јавним предузећима или пак нису у потпуности окончала процедуру регистрације у регистрима Комисије за хартије од вриједности и Централног регистра хартија од вриједности, ИРБРС је током године покушала да контактира свако такво предузеће и истом укаже на неопходност спровођења поменутих регистрација. Покушаји успостављања контакта са многим предузећима су остали безуспјешни те је ИРБРС податке о истим настојала да прибави обраћањем органима општина на чијим територијама су регистрована сједишта тих предузећа, као и Пореској управи Републике Српске те АПИФ-у и ЈФ Пензијско инвалидског осигурања. На бази прикупљеног сачињена је информација која је представљала основ за предузимње даљих корака на рјешавању статуса ових предузећа.

1.3. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА КОРПОРАТИВНОГ УПРАВЉАЊА

Према Правилнику о организацији и систематизацији (фебруар, 2008. године), у Банци је у оквиру Сектора за корпоративно управљање систематизовано Одјељење за заступање и мониторинг. Како се, до данас, нису стекли услови за почетак рада овог одјељења, Сектор за корпоративно управљање активности из своје надлежности обавља у складу са Одлуком Владе Републике Српске број 04/1-012-1205/07 од 26.07.2007. године („Службени гласник Републике Српске“, бр. 69/07) и Одлуком о допуни Одлуке Владе Републике Српске број 04/1-012-1835/07 од 01.11.2007. године („Службени гласник Републике Српске“ бр. 102/07), те Упутства о начину поступања представника Акцијског фонда Републике Српске а.д.

Бања Лука и Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука у скупштинама друштва капитала из портфеља фондова (www.irbrs.net).

1.3.1. Припрема и сачињавање Препорука за гласање представницима капитала

Планом рада Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бањалука за 2008. годину направљена је процјена да је око 680 друштва капитала из портфеља фондова за која ће Банка припремати и сачињавати препоруке за гласање у току 2008. године. Како је пракса показала да знатан број друштва капитала одржи, поред једне редовне годишње Скупштине акционара и једну или више ванредних скупштина у току године, претпоставка је била да ће Банка преко представника капитала фондова узети учешће у раду 1.100 скупштина акционара у 2008. години.

У односу на планирано, од 01. јануара 2008. године до 31. децембра 2008. године сазвано је 647 сједница Скупштина акционара у којима Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука и Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука имају учешће у основном капиталу. За све сазване Скупштине акционара Банка је представницима израдила и на вријеме доставила Препоруке за гласање.

1.3.2. Заступање и представљање капитала АФРС и ФРРС на скупштинама акционара друштва капитала из портфеља Фондова

У складу са својим надлежностима, Банка је представнике капитала фондова упознавала са квалитетом пословања друштва капитала из портфеља фондова, власничком структуром, интересима фондова у предметном друштву капитала. Достављане су им Препоруке за гласање за сваку сједницу Скупштине акционара. На основу предочених информација и достављених скупштинских материјала, представник капитала фондова узимао је учешће у раду Скупштине акционара, те након одржане сједнице Скупштине акционара достављао Извјештај о раду. По одржаној Скупштини акционара, односно по добијеном Извјештају о раду именованог представника, Сектор за корпоративно управљање је исти обрађивао и на крају сваког мјесеца достављао збирни Извјештај Управи Банке. Банка је Влади Републике Српске достављала мјесечни Извјештај о поступању представника фондова на сједницама Скупштина акционара за претходни мјесец са анализом предметног Извјештаја и појашњењем сваког појединачног одступања од препоруке. Влади Републике Српске достављена је и годишња анализа рада представника, са свим неопходним појашњењима.

За друштва за која Влада Републике Српске није именovala представнике, Банка је одмах по сазивању сједнице Скупштине акционара упућивала ресорном министарству обавјештење о потреби именовања представника. У случају да исти није именован до сједнице Скупштине акционара друштва, Препоруке за гласање су достављане ресорним министарствима на увид и даље поступање.

До 31. децембра 2008. године на 25 сједница Скупштина акционара није било представника фондова из разлога што у то вријеме одржавања нису постојали именовани представници за предметна друштва.

У случају да именовани представник није учествовао у раду скупштине, Банка је контактирала друштво ради добијања информација о раду скупштине акционара предметног друштва. Поред овога, Банка је и сама иницирала сазивање Скупштине акционара и то у више случајева: ако друштво није сазвало редовну годишњу Скупштину у

току календарске године, као и по добијању информација о могућим злоупотребама положаја или сличним потенцијално криминалним радњама у друштвима, те уколико се донешене скупштинске одлуке нису реализовале у задатим роковима и другим случајевима. С тим у вези, упућено је обавјештење свим друштвима из портфеља фондова која нису заказала редовне годишње сједнице скупштине акционара о потреби сазивања и одржавања истих. Обавијест је упућена у 223 друштва.

У циљу квалитетнијег увида у стање у друштву Банка је остваривала контакт и са ресорним министарствима и другим надлежним правним субјектима.

1.3.3. Едукација кадрова у друштвима капитала на припремама скупштина акционара

Како би на адекватан начин били заштићени интереси капитала фондова, а ради олакшавања рада и припреме материјала, те израде препорука за гласање представницима фондова на скупштинама друштава капитала, Сектор је у току 2008. године остваривао контакт са надлежним у друштвима ради едукације и помоћи, а у циљу превазилажења насталих потешкоћа. Банка је у свим овим случајевима настојала да пружи стручну помоћ и укаже на неправилности којима се крше позитивни законски прописи. Осима тога, Банка је у свим случајевима у којима се јавила потреба, на дан сазива сједнице, упућивала захтјев за измјену и допуну дневног реда, као и усаглашавање сазива са позитивним законским прописима.

Поред наведеног, Банка је у процесу корпоративног управљања обављала према предвиђеном Плану и слjedeће активности:

- усклађивање законске регулативе, подзаконских аката и интерних аката ИРБРС везано за квалитетно заступање и представљање, као и заштиту интереса АФРС и ФРРС у друштвима капитала из портфеља фондова,
- ажурирање базе података друштава капитала из портфеља фондова (вриједност портфеља, висина власничког учешћа, представници капитала фондова),
- архивирање скупштинске и остале документације свих друштава капитала из портфеља фондова.

Поред ових, Планом предвиђених активности, Банка је обављала и додатне активности:

- вршен је мониторинг рада Скупштина акционара из портфеља фондова и реализације донесених одлука на сједницама Скупштина акционара истих.

1.3.4. Ефекти у домену корпоративног управљања произведени активностима ИРБРС

Резултати активности Банке у домену корпоративног управљања указују на подизање нивоа едукованости надлежних у друштвима када су у питању активности на заказивању Скупштина акционара, формирању дневног реда за исте, припреми скупштинских материјала, као и реализацији сједница Скупштина акционара друштава капитала из портфеља фондова.

Поред наведеног, однос представника капитала Акцијског фонда РС и Фонда за реституцију РС у друштвима капитала, из њиховог портфеља, се значајно промјенио у смислу активнијег учествовања у раду сједница Скупштина акционара, квалитетније припремљености за предметне сједнице, те обавезе достављања повратних информација Банци.

Банка се успјела афирмисати као активни учесник у раду сједница Скупштина акционара, али и у припремама истих. У том смислу наводимо случајеве када су уважене сугестије Банке, иако Банка, као мањински акционар, није имала законом предвиђен проценат учешћа у капиталу предметног друштва да би му се могла обратити са конкретним захтјевима.

1.4. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА МАКРОЕКОНОМСКИХ АНАЛИЗА И МЕЂУНАРОДНИХ ОДНОСА

1.4.1. Макроекономске анализе

У складу са планираним активностима, у 2008. години створена је свеобухватна База макроекономских индикатора која је доступна на званичном интернет порталу ИРБРС на енглеском и српском језику. Споменута база обухвата сва релевантна кретања у реалном, финансијском и спољном сектору РС и БиХ и намијењена је првенствено странним, али и домаћим инвеститорима и аналитичарима. Њен основни циљ јесте подићи ниво доступности информација о макроекономским трендовима те осигурати могућност преузимања на једном мјесту свих релевантних информација које су од значаја приликом доношења инвестиционих одлука.

Као својеврсна допуна Базе макроекономских индикатора, а према плану активности, вршена је аналитичка обрада макроекономских података у склопу билтена под називом „Економски монитор ИРБРС“. У току 2008. године, објављена су два броја овог Билтена, у априлу и септембру, и то на српском и енглеском језику, која су такође доступна на званичном порталу Банке. Економски монитор ИРБРС има за циљ да омогући међународној и домаћој економској јавности аналитички преглед макроекономских трендова и кретања у Републици Српској, а све у циљу повећања интереса за инвестирања у домаћу економију.

У складу са активностима везаним за стратешко планирање, а у циљу добијања квалитетне повратне информације о ефикасности финансијских пласмана, побољшања пословања ИРБРС, остварења њених стратешких и приоритетних циљева и максимизације макроекономских ефеката пласираних средстава, током 2008. године континуирано су вршене анализе истих те су резултати достављани руководству ИРБРС према потреби.

1.4.2. Међународни односи

Током 2008. године иницирани су преговори са међународним финансијским институцијама, Свјетском банком и Европском инвестиционом банком, о реализацији пројеката финансијске подршке сектору малих и средњих предузећа те локалним заједницама у РС. Циљ је да се путем кредитних линија, под изузетно повољним и стимулативним условима, посредстом Банке и домаћих пословних банака са којима ИРБРС сарађује, пружи додатна подршка споменутим секторима, те да се на тај начин повећа ниво економских активности и превазиђу и ублаже испољени ефекти глобалне финансијске и економске кризе на РС. Финализација започетих преговора очекује се у 2009. години.

Узимајући у обзир чињеницу да је у БиХ, односно Републици Српској, до сада повучен веома мали дио средстава из претприступних фондова Европске уније, а који би се могао употријебити за финансирање развојних пројеката у нашој земљи, Банка је 2008. години отпочела са активностима информисања и стимулисања укључености ширих слојева друштва у овај процес. С тим у вези, израђена је и дистрибуисана публикација „Фондови ЕУ за БиХ“ (налази се и на Интернет страници Банке), која пружа информације о циљевима, корисницима, трајању, контактима и другим важним информацијама о тренутно доступним

фондовима Европске уније за Босну и Херцеговину, као и фондовима који ће бити доступни у наредним фазама приступања Босне и Херцеговине Европској унији. У прошлој години Банка је оформила и Тим за пружање подршке субјектима у Републици Српској за повлачење средстава из ЕУ фондова, а који се односи на писање пројектних приједлога и припрему пројектне документације. Тим је прошао серију тренинга и обуке из ове области, што је створило предуслове да он у 2009. години може квалитетно пружати све врсте информација и подршке у повлачењу средстава из ЕУ фондова како локалним заједницама тако и осталим субјектима у Републици Српској.

У циљу активне промоције потенцијала и ресурса у Републици Српској, Банка је у 2008. години отпочела сарадњу са економским одјелима амбасада у БиХ и страним трговинским представништвима, тако што је их је обавијештавала о свим приватизацијским тедерима и позивима, као и о осталим активностима Банке везаним за привлачење страних улагања. Такође, Банка је предузимала и директне контакте са потенцијалним инвеститорима како би их упознала са могућностима за инвестирање у Републику Српску (електронска пошта, посјете страних инвеститора, учешће на инвестиционим конференцијама - нпр. Будимпешта у мају мјесецу).

Средином 2008. године успостављена је „База података о инвестиционим локацијама у Републици Српској“. Ова база садржи свеобухватне информације о природним и производним ресурсима, потенцијалима, те другим погодностима које нуде општине у Републици Српској (индустријске зоне, пословни инкубатори, инфраструктурне карактеристике, присутност кластерских удруживања, структура индустрије, структура радне снаге итд.). На овај начин страним инвеститорима се олакшава избор и одлука о најповољнијој локацији за отпочињање бизниса. С друге стране, она општинама као основном извору информација, пружа могућност ефикасног представљања властитог инвестиционог и пословног окружења. Комплетна база је доступна на српском и енглеском језику.

Такође, на посебном порталу Банке у прошлој години креиран је још један промотивни алат за привлачење страних инвеститора под називом „Зашто инвестирати у Републику Српску“. Ту су представљени основни елементи инвестиционог окружења у Републици Српској (погодности, легислатива, подстицаји) и дијапазон услуга које Банка може пружити страним инвеститорима. Овај дио портала је прегледан и једноставан за претраживање, а информације су преведене и на енглески језик.

1.5. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ПЛАНА НАБАВКИ БАНКЕ

1.5.1. Реализација набавки за 2008. годину

Табела 8: Преглед реализације набавки за 2008. годину

Р/Б	Назив уговора за набавку РОБА	Планирана вриједност уговора, у КМ	Вриједност закључених уговора, у КМ
1.	Уговор о набавци хардвера и системског софтвера (+телефонска централа и апарати)	680.000,00	33.787,85
2.	Уговор о набавци апликативног софтвера	350.000,00	2.575,17
3.	Уговор о набавци нових возила (4 возила)	200.000,00	97.334,55
4.	Уговор о набавци 2 копир апарата	36.000,00	0
5.	Уговор о набавци канцеларијског намјештаја и опреме за кафе кухињу (шпорет, фрижидер, машина за суђе, кафе апарат, усисивачи, кух. елементи)	410.000,00	2.392,00

6.	Уговор о набавци декорат. опреме за канцеларије (слике, цвијеће)	10.000,00	0
7.	Уговор о набавци металних каса	3.000,00	0
8.	Уговор о набавци дигиталне камере	1.000,00	0
9.	Уговор о набавци опреме за тоалете (држачи за: тоалет папир, сапун и папирне ручнике)	5.000,00	0
10.	Уговор о набавци канцелар. материјала, тонера и осталог	120.000,00	72.023,68 49.036,34
11.	Уговор о набавци средстава за чишћење и хигијену	15.000,00	4.758,62
12.	Уговор о набавци пића и напитака и др. артикала	25.000,00	11.212,80 4.596,50
13.	Уговор о набавци рекламног материјала	10.000,00	9.096,75
14.	Уговор о набавци ауто гума (план за 7 возила)	10.000,00	2.077,92
15.	Уговор о набавци горива за возила	75.000,00	30.762,00
16.	Уговор о набавци ситног инвентара за кафе кухињу (чаше, тањира, есцајг)	3.000,00	500,00
17.	Уговор о набавци радне одјеће за раднике кафе кухиње, спремачица и портира	5.000,00	0
	УКУПНО ПЛАН НАБАВКЕ ЗА РОБЕ	1.608.000,00	320.154,18
Р/Б	Назив уговора за набавку УСЛУГА	Процијењена вриједност уговора, у КМ	Вриједност уговора, у КМ
1.	Уговор о набавци услуга процјене вријед. капитала у предуз.	100.000,00	7.000,00
2.	Уговор о набавци услуга ревизије финансијских извјештаја	50.000,00	16.380,00
3.	Уговор о набавци актуарских услуга	6.000,00	3.000,00
4.	Уговор о набавци услуга осигурања имовине и лица	17.500,00	1.980,00
5.	Уговор о набавци услуга осигурања службених возила (обавезно и пуно каско), (7 возила)	17.500,00	409,00
6.	Уговор о набавци услуга прања службених возила (7 возила)	2.000,00	450,00
7.	Уговор о набавци услуга сервисирања и тех. прегледа службених возила + аутодијелови (7 возила)	15.000,00	33.000,00
8.	Уговор о набавци интернет услуга	15.000,00	2.959,00
9.	Уговор о набавци услуга јавног оглашавања у дневним новинама и Службени гласник БиХ	30.000,00	23.981,00
10.	Уговор о набавци услуга јавног оглашавања у страном часопису (Политика, Financial Times)	50.000,00	0
11.	Уговор о набавци графичких услуга и услуга штампања, принтања и корицења		4.469,40
12.	Уговор о набавци услуга одржавања копир и факс апарата	3.000,00	
	УКУПНО ПЛАН НАБАВКЕ ЗА УСЛУГЕ	256.000,00	96.319,40
	УКУПНО ПЛАН НАБАВКЕ (РОБА+УСЛУГЕ)	1.864.000,00	416.473,58
	НЕПРЕДВИЂЕНЕ НАБАВКЕ (5% од укупних набавки = 2.303.500x5%)	113.450,00	44.829,04
	Набавка ГПС уређаја		1.504,00
	Набавка услуга испитивања јавног мнијења		3.510,00
	Набавка консултантских услуга		3.276,00
	Набавка књига		3.159,00
	Набавка услуга обуке менаџмента		2.933,74

	Набавка услуга обуке волонтера		19.558,30
	Набавка клима уређаја		2.980,00
	Набавка услуга прес клипинга		2.988,00
	Набавка услуга анализе хартија од вриједности		2.925,00
	Набавка банкарских услуга		1.995,00
	УКУПНО ПЛАН НАБАВКЕ ЗА 2008. ГОДИНУ	1.977.450,00	461.302,62

Образложење за извршење плана набавки:

I

Из категорије роба, дио набавки није извршен из разлога што су предмети набавки везани за опремање новог пословног простора. То су набавке предвиђене у ставкама 1., 2., 4., 5., 6., 7., 9. и 17., уз напомену да је у оквиру ставке 1. извршена дјелимична набавка рачунарске опреме у вриједности од 33.787,85 КМ и лиценце за антивирусни софтвер, у вриједности од 2.575,17 КМ (за обе набавке најуспјешнија је била фирма „ЛАНАКО“ д.о.о., Бања Лука), а у оквиру ставке 5. (набавка намјештаја) извршена набавка полица за архивирање регистратора, од фирме „ВИГМЕЛТ“ д.о.о., Бања Лука, у вриједности од 2.392,00 КМ.

Ставка 3. Набавка нових возила: Извршена набавка 1 возила, у вриједности од 97.334,55 КМ. Проведена је процедура за још 3 возила, али уговор није додијељен због мјера Владе Републике Српске везаних за рестрикцију, донесених у вријеме када је требало да се уговор додијели најповољнијем понуђачу.

Ставка 8. Набавка дигиталне камере: Набавка је извршена у оквиру ставке 1., заједно са рачунарском опремом.

Ставка 10. Уговор о набавци канцеларијског материјала, тонера и осталог: набавка извршена, уговор закључен са фирмом „ПРИМАПРОМ“ д.о.о., Бања Лука у вриједности од 72.023,68 КМ за канцеларијски материјал и 49.036,34 КМ за тонере.

Ставка 11. Набавка извршена, уговор закључен са фирмом „КЕЦКОМ“ д.о.о., Бања Лука у вриједности од 4.758,62 КМ.

Ставка 12. Набавка извршена. Процедура проведена, уговор за испоруку напитака закључен са фирмом „ЗОКИ КОМЕРЦ“ СТР., Бања Лука у вриједности од 4.596,50 КМ, а за испоруку кафе са фирмом „ТРЖНИЦА“ а.д., у вриједности од 11.212,80 КМ.

Ставка 13. Процедура проведена, уговор закључен са фирмом „АТЛАНТИК“ д.о.о., Бања Лука у вриједности од 9.096,75 КМ.

Ставка 14. Процедура проведена за дио планираних средстава, уговор закључен са фирмом „ДИОН И ТЕХНИКС“ д.о.о., Прњавор, у вриједности од 2.077,92 КМ. Остатак набавке није извршен јер нису набављена нова возила.

Ставка 15. Процедура проведена, оквирни споразум закључен са фирмом „КРАЈИНАПЕТРОЛ“ а.д., Бања Лука.

Ставка 16. Набавка није у главнини извршена у 2008. години. Везана је за уселење у нови пословни простор и планирана је за 2009. годину, осим мање набавке од 500,00 КМ (замјена дијела старог суђа новим).

II

Из категорије услуга, набавке су извршене како слиједи:

Ставка 1. Набавка дјелимично проведена, за процјену вриједности у фирми „Хидроградња“, Источно Сарајево. Уговор за процјену закључен са понуђачем „РЕВИДЕРЕ“ д.о.о., Бијељина у вриједности од 7.000,00 КМ и за процјену фирме „Пољопривредни завод“ а.д. Добој, уговор у вриједности од 2.691,00 КМ, закључен са фирмом „ИДЕС“ д.о.о., Бијељина.

Ставка 2. Процедура проведена, уговор закључен са фирмом „ЕФ РЕВИЗОР“ д.о.о. Бања Лука, у износу од 16.380,00 КМ.

Ставка 3. Процедура проведена, уговор закључен са фирмом „ПРОФИ НОВА“ ад, Бијељина, у износу од 3.000,00 КМ.

Ставка 4. Процедура проведена, уговор закључен са фирмом „КРАЈИНА ОСИГУРАЊЕ“ д.о.о., Бања Лука.

Ставка 5. Процедура проведена, закључен оквирни споразум са фирмом „Јахорина осигурање“ д.о.о., Пале.

Ставка 6. Процедура проведена уговор закључен са СОД „САША“ Бања Лука у износу од 2.000,00 КМ.

Ставка 7. Процедура проведена, оквирни споразуми закључени са фирмом „Сервис ВИДОВИЋ“ д.о.о. Бања Лука.

Ставка 8. Набавка интернет услуга: Процедура није проведена због плана пресељења у нови простор, а користе се 3 провајдера на 3 различите локације, чије услуге су постојале и прије формирања Банке и преузети су са преузимањем послова фондова.

Ставка 9. Процедура проведена, уговор закључен са новинским кућама „Глас Српске“, „Независне новине“, „NPC International“, „Pres komerc“ и „Блиц“.

Ставка 10. Процедура није проведена јер у току 2008. године није било потребе за оглашавањем у страним часописима.

Ставка 11. Процедура проведена, уговор закључен са СОД „К&К Десигн студио“ Бања Лука у износу од 4.469,40 КМ.

Ставка 12. Процедура проведена, уговор закључен са фирмом „БИРОКИП“, Бања Лука у износу од 3.049,30 КМ.

Укупно планирано за 2008. годину: **2.382.450,00 КМ**

Укупна вриједност уговора закључених у 2008. години: **461.302,62 КМ.**

2. ОСТВАРЕЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА 2008. ГОДИНУ

2.1. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БАНКЕ ЗА 2008. ГОДИНУ

Финансијски план за 2008. годину Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д Бања Лука усвојен је од стране Надзорног одбора Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, дана 26.05.2008. године (Одлука о усвајању Финансијског плана за 2008. годину Инвестиционо-развојне банке а.д. Бања Лука, бр.01-36/08) и упућен Влади Републике Српске на давање сагласности.

Закључком Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1491/08, од 12.06.2008. године, дата је сагласности на Финансијски план за 2008. годину Инвестиционо-развојне банке а.д. Бања Лука, са сљедећим елементима:

- укупно планирани пословни приходи..... 6.316.000 КМ
- укупно планирани пословни расходи ..... 6.316.000 КМ
- капитална улагања ..... 1.690.000 КМ

У 2008. години Банка је остварила укупне пословне приходе у износу од 4.294.281 КМ и укупне пословне расходе у износу од 3.736.137 КМ, односно остварена је бруто добит у износу од 558.144 КМ.

2.1.1. Остварени пословни приходи

У 2008. години Инвестиционо-развојна банка Републике Српске (у даљем тексту: Банка) је остварила укупан приход од 4.294.281 КМ.

Законом о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 56/06) регулисано је оснивање, правни статус и дјелатност Банке.

Банка је основана ради управљања фондовима, а чланом 10. Закона утврђено је право на наплату годишње накнаде за управљање, у складу са финансијским планом Банке и пословним резултатима фондова.

Приходи од накнада за управљање фондовима представљају основни извор финансирања пословних расхода Банке.

Према Одлуци о начину обрачуна и наплати накнаде за управљање фондовима,

Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године, обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова.

Из изложеног је видљиво да је висина прихода које Банка остварује условљена висином остварених трошкова пословања Банке, с обзиром да Банка од фондова којима управља надокнађује само трошкове који настану у току пословне године.

У табели бр.9 дат је приказ остварених прихода Банке по основу годишње накнаде за управљање, односно партиципирања појединих фондова у укупним оствареним расходима Банке у 2008. години.

Табела 9: Приказ остварених прихода Банке по основу годишње накнаде за управљање

Фондови Републике Српске	Остварени приходи Фондова у 2008. години	% учешћа	Остварени трошкови Банке у 2008. години	Годишња бавеза за накнаду за управљање (3*4)
1	2	3	4	5
Фонд за реституцију	4.413.292	20,54	3.735.819	767.252
Акцијски фонд	9.929.759	46,21	3.735.819	1.726.291
Фонд становања	3.479.232	16,19	3.735.819	604.869
Фонд за развој и запошљавање	3.128.663	14,56	3.735.819	543.914
Фонд за развој источног дијела РС	537.771	2,50	3.735.819	93.493
УКУПНО	21.488.717	100,00		3.735.819

Накнада за управљање фондовима представља основни приход Банке, а њена висина, у складу са Одлуком о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима, условљена је висином остварених трошкова Банке. То значи да функционисање Банке не може бити доведено у питање и да, уколико Банка рационалним трошењем оствари трошкове мање од планираних, аутоматски се смањују и приходи Банке, јер је износ највећег прихода Банке условљен висином њених укупних трошкова, одобрених Финансијским планом.

Поред прихода од годишње накнаде за управљање фондовима који су остварени у износу од 3.735.819 КМ, остварени су и остали приходи у износу од 558.462 КМ, а односе се на:

- приходе од укидања резервисања на донирану опрему у износу од 10.056 КМ,
- приходе од откупљене тендерске документације за јавне набавке у износу од 4.200 КМ
- приходе од оперативних трошкова по основу имплементације пројеката Свјетске банке, Community Development Project-CDP у износу од 139.580 КМ
- Приходе од оперативних трошкова по кредиту BOS 35381 и Second Employment Support Project-SESP, по кредиту BOS 3927 у износу од 197.344 КМ,
- приход од камате на орочена средства у износу од 58.090 КМ,
- приход од камате на депозит по виђењу у износу 6.866 КМ,
- приходи од уговорене казне због прекорачења рока изградње пословног простора Банке у износу од 142.326 КМ.

2.1.2. Остварени пословни расходи

Пословни расходи за 2008. годину планирани су у износу од 6.316.000 КМ, а остварени су у износу од 3.736.137 КМ, или 59% од планираног износа.

Релативно мали проценат остварења финансијског плана за 2008. годину, односно остварење знатно мањих укупних пословних расхода од планираних, узроковано је, између осталог, и неоствареном динамиком запошљавања. Наиме, већина расхода је у директно-пропорционалном односу са бројем запослених, а Финансијски план за 2008. годину рађен је под претпоставком да ће Банка од априла 2008. године попунити сва систематизована радна мјеста, односно да ће бити запослено укупно 146 радника. У 2008. години просјечно је било запослено 97 радника.

Поред наведеног, Дирекција за приватизацију, са којом је Банка дијелила заједнички пословни простор, сносила је трошкове за електричну енергију, трошкове гријања и већи дио трошкова фиксне телефоније.

У табели бр. 10 приказана је структура планираних и остварених расхода Банке.

Табела 10: Приказ структуре планираних и остварених расхода Банке

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	2008. ГОДИНА		ИНДЕКС
		ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	(4/3)
1	2	3	4	5
	Канцеларијски материјал	120.000	41.407	35
	Стручна литература	31.000	12.232	39
	Часописи	7.000	1.509	22
	Средства за чишћење и хигијену	20.000	5.850	29
	ХТЗ опрема	5.000	0	0
512	Трошкови материјала	183.000	60.998	33
	Гориво и мазиво за путничка моторна возила	75.000	30.762	41
	Електрична енергија	30.000	0	0
	Гријање	30.000	0	0
513	Трошкови горива и енергије	135.000	30.762	23
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	4.093.000	2.877.942	70
	Примања чл. надзорног и одбора за ревизију	80.000	58.981	74
	Остала лична примања	554.000	218.634	39
529	Остали лични расходи у бруто износу	634.000	277.615	44
	Услуге фиксне телефоније	25.000	8.064	32
	Услуге мобилне телефоније	22.000	12.905	59
	Услуге поштарине	30.000	18.109	60
	Услуге интернета	15.000	3.278	22
531	Трошкови ПТТ услуга	92.000	42.356	46
532	Трошкови текућег одржавања основних средстава	30.000	33.824	113
	Истраживање тржишта	3.000	3.510	117
	Корпоративна промоција (визуелни идентитет, интернет портал)	24.000	7.386	31
	Промоција кредитних линија	74.000	9.032	12
	Привлачење страних инвеститора	18.000	1.170	7
	Промовисање резултата приватизације	3.000	0	0
	Рекламни материјал	15.000	1.978	13
535	Трошкови маркетинга	137.000	23.076	17
539	Трошкови комуналних услуга	8.000	0	0
540	Трошкови амортизације	160.000	19.471	12
541	Трошкови резервисања за примања запос.	75.000	25.778	34
	Накнаде трошкова за службена путовања (дневнице,	100.000	74.305	74

	смјештај и друго)			
	Накнаде трошкова за превоз у јавном саобраћају	90.000	66.255	74
550	Трошкови накнада	190.000	140.560	74
	Трошкови процјене, ревизије, актуарских и других сличних услуга	160.000	21.499	13
	Трошкови стручног усавршавања запослених (семинари и сл.)	136.000	54.439	40
	Трошкови здравствених услуга-систематски преглед запослених	10.000	0	0
	Непроизводне услуге по уговору о повре. и привременим пословима	30.000	28.244	94
	Графичке услуге и услуге корицења	0	0	0
	Остале непроизводне услуге	10.000	13.974	140
551	Трошкови непроизводних услуга	346.000	118.155	34
552	Трошкови репрезентације	75.000	25.877	35
553	Трошкови осигурања: имовине, радника и службених возила	35.000	10.376	30
554	Трошкови платног промета	20.000	1.995	10
	Накнаде за коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	4.000	6.045	151
556	Трошкови пореза	4.000	6.045	151
	Доприноси за запошљавање и професионалну рехабилитацију инвалида	9.000	5.755	64
557	Трошкови доприноса	9.000	5.755	64
	Трошкови огласа у штампи и другим медијима осим за рекламу	80.000	24.274	30
	Таксе и друге накнаде	10.000	10.960	110
559	Остали нематеријални трошкови	90.000	35.234	39
	У К У П Н О	6.316.000	3.736.137	59

Већина расхода остварена је у мањем обиму од планираног износа, док је прекорачење евидентно код следећих расхода: трошкови текућег одржавања основних средстава (13%), услуге истраживања тржишта (17%), остале непроизводне услуге (40%), трошкови пореза (51%) и таксе и друге накнаде (10%).

Наведена прекорачења посматрано у апсолутним износима не представљају значајнија одступања од планом утврђених износа.

2.1.3. Остварена инвестициона улагања

Укупна инвестициона улагања у 2008. години планирана су у износу од 1.690.000, а остварена су у износу од 142.120 КМ, или 8% од планираног износа.

У табели бр.11 дата је структура планираних и остварених инвестиционих улагања у 2008. години.

Табела 11: Структура планираних и остварених инвестиционих улагања

1	СТРУКТУРА УЛАГАЊА	2008. ГОДИНА		ИНДЕКС
		ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	
2	3	4	5	
023	Канцеларијски намјештај и намјештај за кафе кухињу	410.000	2.761	1
023	Хардвер и системски софтвер са апликативном подршком	680.000	31.476	5
023	Остала опрема (копир апарати, дигитална камера, металне касе)	50.000	3.882	8
0231	Службена возила	200.000	97.335	49
019	Нематеријална улагања (апликативни софтвер)	350.000	6.666	2
	УКУПНО	1.690.000	142.120	8

Веома мали проценат остварења инвестиционих улагања је узрокован кашњењем у изградњи пословног простора Банке. Наиме, предуслов за реализацију највећег дијела планираних инвестиционих улагања био је завршетак пословног простора. Набавка пословног простора планирана је у финансијском плану Банке за 2007. годину.

Одлуком Владе Републике Српске, број: 04/1-012-2173/07, од 21.12.2007. године, одобрена је набавка пословног простора у износу од 2.850.000 КМ. Уговор о купопродаји некретнина закључен је са „Естетика-Интерпројект“ д.о.о. Бања Лука, број: 16-01-1/08, од 16.01.2008. године (у даљем тексту: Уговор), по којем ће Банка купити пословни простор површине 846,39 m² и пет гаражних мјеста по цијени од 2.846.524,99 КМ.

У 2008. години извршена је уплата износа од 2.561.872,49 КМ. Преостали износ за плаћање од 284.652,50 КМ, представља износ посљедње рате, која се у складу са Уговором исплаћује након обезбеђења услова за укњижавање Банке као етажног власника пословног и гаражног простора. Међутим, због прекорачења рока предаје некретнина у посјед Банке, у складу са чланом 6. Уговора извршен је обрачун уговорене казне у износу од 142.326,25 КМ. За укупан износ уговорене казне Банка је путем књижне обавјести теретила „Естетика-Интерпројект“, па преостале обавезе за предметне некретнине износе 142.326,25 КМ.

Независни ревизор² је изразио мишљење са резервом о финансијским извјештајима Инвестиционо-развојне банке а.д. Бања Лука за пословну 2008. годину.

2.2. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ И ЗАПОШЉАВАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ

Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Фонд) формиран је Одлуком Владе Републике Српске ради провођења развојних пројеката које је финансирала Свјетска банка, Влада Републике Српске и друге међународне и домаће организације и институције. Ова одлука престала је да важи ступањем на снагу Закона о Фонду за развој и запошљавање Републике Српске („Службени гласник РС“, бр. 56/06).

² Независну ревизију финансијских извјештаја Инвестиционо- развојне банке Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.

Према овом Закону, циљ оснивања Фонда за развој и запошљавање Републике Српске је подршка развојним пројектима.

Фондом за развој и запошљавање Републике Српске а.д. у складу са чланом 8. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске, (Сл. гласник РС број 56/06) управља Инвестиционо-развојна банка РС.

Управа Инвестиционо-развојне банке РС, у надлежности Управног одбора Фонда за развој и запошљавање РС, на 23. сједници одржаној дана 07.04.2008. године, донијела је Одлуку о усвајању Финансијског плана Фонда за развој и запошљавање РС за 2008. годину.

У складу са наведеном Одлуком укупно планирани приходи за 2008. годину износе 2.670.000 КМ, док су расходи планирани у износу од 1.899.000 КМ.

2.2.1. Остварени приходи

За извјештајни период 01.01.-31.12.2008. године Фонд за развој и запошљавање РС а.д. остварио је укупне приходе у износу од 3.134.088 КМ. Однос планираних и реализованих прихода у посматраном периоду дат је у наредној табели.

Табела 12: Однос планираних и реализованих прихода Фонда (у КМ)

Кonto	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
	Приходи од камата на пласмане јединицама локалне управе	250.000	288.972	
	Приходи од камата на пласмане за почетне пословне активности	0	1.410	
	Приходи од камата на пласмане у микробизнис у пољопривреди	0	19.238	
	Приходи од камата на пласмане за предузећа и предузетнике	1.250.000	1.288.743	
	Приходи од камата на пласмане за пољопривреду	50.000	55.885	
	Приходи од камата на пласмане микрокредитним организацијама	1.100.000	1.034.044	
661	Приходи од камата на пласмана средстава на кредитној основи	2.650.000	2.688.292	101,44
661	Финансијски приходи	0	370.728	
662	Приходи од имплементације пројеката Свјетске банке	20.000	8.764	43,82
669	Остали приходи	0	66.304	
	УКУПНО ПРИХОДИ	2.670.000	3.134.088	117,38

Из прегледа је видљиво да су остварени приходи у односу на план већи за 17%. Ставка осталих прихода која није била предвиђена Финансијским планом за 2008. годину обухвата приходе остварене продајом старих аутомобила који су били у власништву Фонда, а за чију продају је донешена Одлука надлежног органа у 2008. години.

2.2.2. Остварени расходи

Укупно остварени расходи за период 01.01.-31.12.2008. године износе 1.082.724 КМ. У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених расхода.

Табела 13: Структура планираних и остварених расхода Фонда у КМ

конто	ВРСТА ТРОШКОВА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
	Часописи		190	
	Остали потрошни материјал		15	
512	Трошкови осталог (режијског) материјала	-	205	-
	Гориво и мазиво за путничка моторна возила	10.000	4.325	
	Електрична и топлотна енергија	18.000	14.216	
513	Трошкови горива и енергије	28.000	18.541	66,20
520	Трошкови бруто зарада	48.000	47.377	98,70
	Остала лична примања	2.000	5.058	
529	Остали лични расходи у бруто износу	2.000	5.058	252,90
	Услуге фиксне телефоније	9.500	9.403	
	Услуге мобилне телефоније	1.500	197	
	Услуге интернета	4.000	3.902	
531	Трошкови ПТТ услуга	15.000	13.502	90,01
532	Трошкови текућег одржавања основних сред.	5.000	597	11,94
533	Трошкови закупнина	12.000	11.493	95,80
540	Трошкови амортизације	45.000	37.907	84,24
	Накнаде трошкова за службена путовања		1.193	
	Накнаде трошкова за превоз		466	
550	Трошкови накнада		1.659	
	Трошкови ревизије	20.000	2.925	
	Накнада за управљање	987.000	543.919	
	Сервисни трошкови - трошкови кредита Свјетске банке	500.000	372.167	
	Остале непроизводне услуге	3.000	1.156	
	Трошкови берзанских посредника	130.000		
551	Трошкови непроизводних услуга	1.640.000	920.167	56,11
552	Трошкови репрезентације	6.000	-	-
553	Трошкови осигурања: имовине, радника и сл. возила		2.016	

554	Трошкови платног промета	20.000	8.704	43,52
556	Трошкови осталих пореза (накн. за шуме и сл.)	8.000	4.265	53,30
559	Остали нематеријални трошк. (таксе и остало)	70.000	11.234	16,00
	УКУПНО	1.899.000	1.082.725	57,02

Из табеле је видљиво да су укупно реализовани трошкови мањи у односу на планом предвиђене за 42,98%. Разлог за наведено је алоцирање једног дијела трошкова на Инвестиционо-развојну банку (текуће одржавање основних средстава), као и због кашњења у пресељењу у нови пословни простор (трошкови амортизације), који је у складу са уговором требао бити завршен у августу 2008. године.

Накнада за управљање Фондом износи 543.919 КМ, и обрачуната је у складу са Одлуком о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима (Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године). Наиме, обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова.

Независни ревизор³ је изразио мишљење са резервом о финансијским извјештајима Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2008. годину.

Закључак

Из горе наведених података о оствареним приходима и расходима, евидентно је да је Фонд за развој и запошљавање РС а.д. остварио у извјештајном периоду 01.01.-31.12.2008. године, **брuto добит** у износу од **2.051.363 КМ** као разлику остварених прихода 3.134.088 КМ и остварених расхода 1.082.725 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 205.136 КМ, остварена је **нето добит** у висини од **1.846.227 КМ**.

2.3. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА СТАНОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ

Влада Републике Српске основала је Фонд становања Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Фонд) као институцију чија је основна дјелатност везана за финансирање стамбених потреба грађана. Процес приватизације државних станова, почео је 2001. године и у највећој мјери завршен је до краја 2006. године (откупљено око 96% станова у државном власништву). Средства прикупљена откупом станова, Фонд становања РС пласира у облику стамбених кредита грађанима путем комерцијалних банака.

Фондом становања РС у складу са чланом 8. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске (Сл. гласник РС број 56/06) управља Инвестиционо-развојна банка РС.

³ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.

Управа Инвестиционо-развојне банке РС, у надлежности Управног одбора Фонда становања РС, на 10. сједници одржаној дана 07.04.2008. године, донијела је Одлуку о усвајању Финансијског плана Фонда становања РС за 2008. годину.

У складу са наведеном Одлуком укупно планирани приходи за 2008. годину износе 2.890.000 КМ, док су расходи планирани у износу од 2.024.310 КМ.

2.3.1. Остварени приходи

За извјештајни период 01.01.-31.12.2008. године Фонд становања РС је остварио укупне приходе у износу од **3.479.232 КМ**.

Табела 14: Однос планираних и реализованих прихода Фонда у КМ

Група конта	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
6610/6613	Приходи од камата по основу дугорочних пласмана	2.203.080	2.329.267	105,73
6619	Камата по основу орочених и депозита по виђењу	500.000	800.611	160,12
6616/6699	Остали приходи (затезне кам., провизија и сл.)	186.920	349.354	186,90
	УКУПНО ПРИХОДИ	2.890.000	3.479.232	120,39

У структури укупно остварених прихода 3.479.232 КМ, приходи остварени по основу основне дјелатности Фонда (приходи од камата) износе 3.129.878 КМ или 89,96 % укупних прихода.

Остали приходи износе 349.354 КМ или 10,04 % укупних прихода. Остали приходи обухватају приходе од закупнине државних станова у износу од 37.870 КМ (станови који нису откупљени) и приходе по основу затезних камата за неблаговремено плаћање у износу од 212.941 КМ. Остали приходи обухватају и ставку прихода од уплаћених судских такса и судских трошкова по основу судских спорова (пресуде за тужене грађане који нису редовно плаћали обавезе по основу откупа државних станова) у износу од 98.543 КМ.

2.3.2. Остварени расходи

Укупно остварени расходи за период 01.01.-31.12.2008. године износе **1.314.071 КМ**. У наредној табели дата је структура планираних и остварених расхода.

Табела 15: Структура планираних и остварених расхода Фонда у КМ

Конто	ВРСТА ТРОШКОВА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
1	2	3	4	
	Стручна литература	0	0	0
	Часописи	1.000	1.045	104,50
512	Трошкови материјала	1.000	1.045	104,50
	Гориво и мазиво за путничка моторна возила	4.500	3.844	85,42
	Електрична и топлотна енергија	8.000	8.149	101,86
513	Трошкови горива и енергије	12.500	11.993	95,94

520	Трошкови бруто зарада (плата и топли ооброк)	183.360	186.456	101,69
	Остала лична примања	9.450	6.368	67,39
529	Остали лични расходи у бруто износу	9.450	6.368	67,39
	Услуге фиксне телефоније и птт	23.000	12.963	56,36
	Услуге мобилне телефоније	2.000	841	42,05
	Услуге интернета	5.000	1.389	27,78
531	Трошкови ПТТ услуга	30.000	15.193	50,64
532	Трошкови текућег одржавања основних средстава	7.000	1.266	18,09
533	Трошкови закупа пословног простора	90.000	119.740	133,04
540	Трошкови амортизације	115.000	99.180	86,24
539	Трошкови комуналних услуга	1.500	1.589	105,93
	Накнаде трошкова за службена путовања	2.000	56	2,80
	Накнаде трошкова за превоз	2.500	2.379	95,16
550	Трошкови накнада	4.500	2.435	54,11
	Накнада за управљање	1.075.000	606.590	56,43
	Накнаде за повр. посл. (адвокати)	200.000	97.561	48,78
	Трошкови стручног усавршавања	0	0	0
	Остале непроизводне услуге	8.000	12.521	156,51
551	Трошкови непроизводних услуга	1.283.000	716.672	55,86
552	Трошкови репрезентације	6.000	797	13,28
553	Трошкови осигурања: имовине, радника и службених возила	10.000	6.294	62,94
554	Трошкови платног промета	10.000	5.209	52,09
	Порези за накнаде коришћења вода, накнаде за шуме и сл.	4.000	5.167	129,18
556	Трошкови пореза	4.000	5.167	129,18
	Таксе и друге накнаде	200.000	98.591	49,30
559	Остали нематеријални трошкови	200.000	98.591	49,30
561	Камате на кредите	43.000	36.076	83,90
	УКУПНО	2.024.310	1.314.071	64,91

Из наведене табеле евидентно је да су укупно остварени трошкови мањи у односу на планиране за 35 %, односно трошкови су остварени са 65 % у односу на план.

Већина ставки реализована је у мањем обиму него што је предвиђено планом, док је прекорачење планираних трошкова забиљежено на ставкама: трошкови закупа пословног простора (остварење веће од плана за 33,04 %), на ставци осталих непроизводних услуга

(остварење веће за 56,51 %), као и на ставци осталих пореза (остварење веће од плана за 29,18 %).

Трошкови закупа пословног простора су прекорачени из разлога што властити пословни простор није завршен у складу са роком који је предвиђен Уговором који је потписан са продавцем, односно планом је предвиђен мањи број мјесеци закупнине пословног простора, (требало услиједити пресељење у нове пословне просторије у августу 2008. године). Из истог разлога је прекорачен и износ осталих непроизводних услуга: трошкова одржавања чистоће као и трошкова обезбјеђења имовине.

Трошкови везани за коришћење канцеларијског простора у згради ГП „Крајина“ (закупнина, трошкови фиксне телефоније, трошкови топлотне и електричне енергије и сл.) који је раније користио Фонд становања, а сада користе поједине службе Банке и у 2008. години књижени су на терет Фонда становања РС. Због тога су ови трошкови у Извјештају о извршењу финансијског плана Фонда становања за 2008. годину увећани у односу на стварне трошкове који припадају Фонду.

Поред ових ставки, ставку осталих непроизводних услуга чини и ставка трошкови судског вјештачења (вјештачење рађено за поједине случајеве у покренутим судским споровима).

Независни ревизор⁴ је изразио уздржавајуће мишљење о финансијским извјештајима Фонда становања Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2008. годину.

Закључак

Из горе наведених података о оствареном пословању, евидентно је, да је Фонд становања РС а.д. остварио у извјештајном периоду 01.01.-31.12.2008. године **брuto добит** у износу од **2.165.161 КМ**, као разлику укупно остварених прихода 3.479.232 КМ и укупно остварених расхода 1.314.071 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 136.812 КМ, остварена је **нето добит** у висини од **2.028.349 КМ**.

2.4. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РАЗВОЈ ИСТОЧНОГ ДИЈЕЛА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. ЛУКАВИЦА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ

Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица (у даљем тексту: Фонд) основала је Влада Републике Српске у складу са Законом о Фонду за развој источног дијела Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/07). Циљ оснивања Фонда је подршка развојним пројектима у источном дијелу Републике Српске.

Фондом за развој источног дијела Републике Српске а.д. у складу са чланом 8. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске, (Сл. гласник РС број 56/06) управља Инвестиционо-развојна банка РС.

Управа Инвестиционо-развојне банке РС, у надлежности Управног одбора Фонда за развој источног дијела РС, на 7. сједници одржаној дана 07.04.2008. године, донијела је Одлуку о усвајању Финансијског плана Фонда за развој источног дијела РС за 2008. годину.

У складу са наведеном Одлуком укупно планирани приходи за 2008. годину износе 370.000 КМ, док су расходи планирани у износу од 281.000 КМ.

---

⁴ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда становања Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.

2.4.1. Остварени приходи

За извјештајни период 01.01.-31.12.2008. године Фонд за развој источног дијела РС а.д. је остварио укупне приходе у износу од 537.771 КМ. Однос планираних и реализованих прихода у поменутом периоду приказан је у наредној табели.

Табела 16: Однос планираних и реализованих прихода Фонда у КМ

Конто	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	ИНДЕКС 4/3*100
1	2	3	4	5
	Камате од пласмана јединицама локалне самоуправе	80.000	42.677	
	Камате од пласмана за почетне пословне активности	10.000	348	
	Камате од пласмана за микробизнис у пољопривреди	10.000	3.915	
	Камате од пласмана за предузетнике и предузећа	220.000	179.927	
	Камате од пласмана за пољопривреду	50.000	25.260	
661	Приходи од пласираних средстава на кредитној основи	370.000	252.127	68,14
661	Финансијски приходи	0	285.644	
	УКУПНО	370.000	537.771	145,34

Из табеле је видљиво да су остварени приходи у односу на план већи за 45,34%, а исто је резултат остварених финансијских прихода који се односе на камате на орочене и депозите по виђењу.

2.4.2. Остварени расходи

Укупно остварени расходи у 2008. години износе **156.762 КМ**. У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених расхода за 2008. годину.

Табела 17: Структура планираних и остварених расхода Фонда у КМ

Конто	ВРСТА ТРОШКОВА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	ИНДЕКС 4/3*100
1	2	3	4	5
	Канцеларијски материјал	0	74	-
512	Трошкови материјала	0	74	-
513	Трошкови горива и енергије	3.000	271	
520	Трошкови бруто зарада (плата и топли оброк)	48.000	47.328	98,60
529	Остали лични расходи у бруто износу	2.000	1.558	77,90
	Услуге мобилне телефоније	1.500	690	
	Услуге фиксних телефона	2.000	575	
	Услуге интернета	1.000	293	
531	Трошкови ПТТ услуга	4.500	1.558	34,62

540	Трошкови амортизације	0	15	-
	Накнада трошкова за служб. путовања	0	4.432	
	Накнаде трошкова за превоз	0	764	
550	Трошкови накнада	0	5.196	-
	Трошкови ревизије	20.000	1.170	
	Накнада за управљање	138.000	93.491	
	Трошкови берзанских посредника	51.000	0	
	Остале непроизводне услуге	0	301	
551	Трошкови непроизводних услуга	209.000	94.962	45,43
552	Трошкови репрезентације	6.000	0	-
554	Трошкови платног промета	1.500	284	18,93
	Порези за накнаде коришћења вода, накнада за шуме и сл.	5.000	804	
556	Трошкови пореза	5.000	804	16,08
	Таксе и друге накнаде	2.000	4.711	
559	Остали нематеријални трошкови	2.000	4.711	235,55
	У К У П Н О	281.000	156.762	55,78

Из табеле је видљиво да су укупно планирани трошкови остварени са 55,78%.

У апсолутном износу посматрано највећа разлика остварена је код накнаде за управљање Фондом, која је мања у односу на план због начина обрачуна исте. Наиме, обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова. Обзиром да су расходи Инвестиционо-развојне банке остварени у износу мањем од планираног, у складу са Одлуком о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима (Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године) и обавезе сваког од фондова којима управља ИРБ РС су пропорционално умањене.

Независни ревизор⁵ је изразио мишљење са резервом о финансијским извјештајима Фонда за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица за пословну 2008. годину.

Закључак

Из горе наведених података о оствареним приходима и расходима, евидентно је да је Фонд за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица остварио у извјештајном периоду 01.01.-31.12.2008. године, **брuto добит** у износу од **381.009 КМ** као разлику остварених прихода 537.771 КМ и остварених расхода 156.762 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 38.101 КМ, остварена је **нето добит** у висини од **342.907 КМ**.

⁵ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за развој источног дијела Републике Српске а.д. Лукавица извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.

2.5. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ

Законом о Фонду за реституцију Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 56/06) уређено је оснивање и правни статус Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Фонд). Према Закону о приватизацији државног капитала у предузећима из 1998. године, држава је преузела обавезу издвајања средстава ради обезбјеђења надокнаде свим онима који имају право на реституцију имовине коју им је одузела држава у периоду од 1946. до 1958. године.

Фондом за реституцију РС у складу са чланом 8. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске, („Сл. гласник РС“ број 56/06) управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске.

Управа Инвестиционо-развојне банке РС, у надлежности Управног одбора Фонда за реституцију РС, на 10. сједници одржаној дана 07.04.2008. године, донијела је Одлуку о усвајању Финансијског плана Фонда за реституцију РС за 2008. годину.

У складу са наведеном Одлуком Укупно планирани приходи за 2008. годину износе 5.150.000 КМ, док су расходи планирани у износу од 2.582.000 КМ.

2.5.1. Остварени приходи

Укупно остварени приходи Фонда за период 01.01.2008.-31.12.2008. износе 4.413.291 КМ. У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених прихода.

Табела 18: Однос планираних и реализованих прихода Фонда у КМ

конто	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
700	Приходи од дивиденде	5.000.000	1.644.626	32,89
701 и 702	Приходи од камате по основу ХОВ	0	233.245	
710	Реализовани добици на продаји ХОВ	0	2.072.561	
709	Остали пословни приходи	0	19.500	
730	Финансијски приходи	150.000	443.359	295,57
	У К У П Н О	5.150.000	4.413.291	85,69

Из прегледа је видљиво да су приходи у 2008. години остварени у проценту од 85,69% у односу на план.

Најмањи проценат остварења забиљежен је код прихода од дивиденде, чија пројекција је рађена на бази остварења прихода у 2007. години, када су су ови приходи били значајно већи.

2.5.2. Остварени расходи

Укупно остварени расходи за период 01.01.2008.-31.12.2008. износе 2.173.263 КМ. У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених расхода.

Табела 19: Структура планираних и остварених расхода Фонда у КМ

група конта	ВРСТА ТРОШКОВА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
1	2	3	4	5
600	Накнада за управљање	1.917.000	767.252	40,02
601	Трошкови куповине и продаје ХОВ	50.000	43.017	86,03
	Трошкови бруто зарада (плата+топли оброк)	48.000	46.346	
	Остала лична примања	1.500	1.549	
	Накнада за превоз	500	444	
603	Бруто примања запослених	50.000	48.339	96,68
604	Трошкови екстерне ревизије	20.000	2.340	11,70
605	Накнада депозитару	35.000	30.399	86,85
606	Трошкови банкарских услуга		263	
	Накнаде трошкова за службена путовања (дневнице, смјештај и др.)			
609	Остали дозвољени расходи	10.000	7.504	75,04
610	Реализовани губици на продаји ХОВ	500.000	1.274.149	254,83
	УКУПНО	2.582.000	2.173.263	84,17

Из наведене табеле евидентно је да су укупно остварени трошкови мањи у односу на планиране за 15,37% односно остварени су са 84,17%.

У апсолутном износу посматрано највеће одступање у односу на план забиљежено је код трошка накнаде за управљање, који је мањи у односу на план за 59,98 % из разлога мањег остварења трошкова Инвестиционо-развојне банке у односу на планиране. Наиме, у складу са Одлуком о начину обрачуна и наплате накнаде за управљање фондовима (Одлука Владе Републике Српске, број: 04/1-012-1401/08, од 12.06.2008. године), обрачун аконтације накнаде за управљање фондовима врши се пропорционално планираним приходима фондова, односно годишња накнада за управљање фондовима утврђује се на бази планских показатеља, а на крају пословне године врши се корекција у складу са оствареним расходима Банке и оствареним приходима фондова.

Прекорачење је забиљежено код трошка реализованих губитака на продаји ХОВ, а разлог за исто је промјена контног оквира у 2008. години, која је условила другачији обухват ове врсте трошка.

Независни ревизор⁶ је изразио мишљење са резервом о финансијским извјештајима Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2008. годину.

⁶ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.

Закључак

Из горе наведених података о оствареном пословању, евидентно је да је Фонд за реституцију РС а.д. у извјештајном периоду 01.01.-31.12.2008. године остварио бруто добит у износу од 2.240.028 КМ, као разлику укупно остварених прихода у износу од 4.413.291 КМ и укупно остварених расхода од 2.173.263 КМ. Након издвајања пореза на добит у висини од 13.254 КМ, остварена је нето добит у висини од 2.226.774,00 КМ.

2.6. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА АКЦИЈСКОГ ФОНДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. -31.12.2008. ГОДИНЕ

Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Фонд) формирала је Влада Републике Српске на основу Закона о Акцијском фонду Републике Српске (у даљем тексту: Закон) („Службени гласник РС“, бр. 56/06 и 1/07). У свом портфељу Фонд има акције и удјеле предузећа, банака и осигуравајућих друштава, које на дан 22.06.2006. године чине државни капитал у Републици Српској.

Концепција управљања Фондом подразумјева управљање портфељом хартија од вриједности у циљу очувања и увећања реалне вриједности капитала и унапређења нивоа ефикасности рада финансијских институција. Вриједност портфеља се утврђује у складу са Уредбом о методологији за утврђивање нето вриједности имовине Акцијског фонда и Фонда за реституцију Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 95/06, 2/07 и 7/07).

Акцијским Фондом РС управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске у складу са чланом 8. Закона о Инвестиционо-развојној банци Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 56/06).

Управа Инвестиционо-развојне банке РС, у надлежности Управног одбора Акцијског фонда РС, на 11. сједници одржаној дана 07.04.2008. године, донијела је Одлуку о усвајању Финансијског плана Акцијског фонда РС за 2008. годину.

У складу са наведеном Одлуком укупно планирани приходи за 2008. годину износе 4.700.000 КМ, док су расходи планирани у износу од у износу од 4.494.000 КМ.

2.6.1. Остварени приходи

У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених прихода Фонда у 2008. години.

Табела 20: Однос планираних и реализованих прихода Фонда у КМ

Група конта	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
1	2	3	4	5
700	Приходи од дивиденде	4.500.000	550.988	12,25
701 и 702	Приходи од камата по основу ХОВ		10.426	
710	Реализовани добици на продаји ХОВ		9.256.116	
709	Остали пословни приходи		98.464	
730	Финансијски приходи	200.000	13.618	6,81
	УКУПНО	4.700.000	9.929.612	211,27

Укупан приход остварен у 2008. години износи 9.929.612 КМ. Остварени приходи у односу на план су већи за 111,27 % из разлога што је дошло до промјене контног оквира и начина евидентирања продаје ХОВ. У структури оствареног укупног прихода највећи износ од 9.256.116 КМ представљају реализовани добитци на продаји ХОВ и представљају добитке остварене продајом ХОВ из портфеља Фонда.

2.6.2. Остварени расходи

У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених расхода Фонда у 2008. години.

Табела 21: Структура планираних и остварених расхода Фонда у КМ

Група конта	ВРСТА ТРОШКОВА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
1	2	3	4	5
600	Накнада за управљање Фондом	1.749.000	1.726.291	98,70
601	Трошкови куповине и продаје улагања	130.000	8.134	6,26
	Трошкови бруто зарада (плата+топли оброк)	48.000	41.926	
	Остала лична примања	1.500	1.558	
	Накнада за превоз	500	510	
603	Бруто примања запослених	50.000	43.994	87,99
604	Трошкови екстерне ревизије	20.000	1.755	8,77
605	Накнада депозитару	35.000	30.607	87,45
606	Трошкови банкарских услуга		17	
	Накнаде трошкова за службена путовања (дневнице, смјештај и друго)		2.465	
	Трошкови телефона		1.200	
	Таксе и друге накнаде	10.000	6.882	
609	Остали дозвољени расходи Фонда	10.000	10.547	105,47
610	Реализовани губици на продаји ХОВ	2.500.000	5.160.117	206,40
	У К У П Н О	4.494.000	6.981.462	155,42

Укупни расходи остварени у 2008. години износе 6.981.462 КМ и већи су у односу на план за 55,42 %. Прекорачење је забиљежено код трошка реализованих губитака на продаји ХОВ, а разлог за исто је промјена контног оквира у 2008. години, која је условила другачији обухват ове врсте трошка.

Независни ревизор⁷ је изразио мишљење са резервом о финансијским извјештајима Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2008. годину.

Закључак

Из горе наведених података о остварењу пословања евидентно је да је Акцијски фонд Републике Српске а.д. у извјештајном периоду остварио **брutto добит** у износу од **2.948.150 КМ**, као разлику укупних прихода 9.929.612 КМ и укупних расхода 6.981.462 КМ. Након издвајања пореза на добит у износу од 229.654 КМ, остварена је **нето добит** у висини од **2.718.496 КМ**.

2.7. ИЗВЈЕШТАЈ О ИЗВРШЕЊУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ФОНДА ЗА УПРАВЉАЊЕ НЕКРЕТНИМА И ПОТРАЖИВАЊИМА У ВЛАСНИШТВУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊА ЛУКА ЗА ПЕРИОД ОД 01.01. - 31.12.2008. ГОДИНЕ

Законом о Фонду за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 56/06) уређује се оснивање, правни статус, дјелатности и начин управљања Фондом за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске (у даљем тексту: Фонд). Фонд је уписан у судски регистар Основног суда у Бања Луци, дана 22.02.2008. године.

Наиме, према Закону о Фонду, Фонд прикупља средства продајом некретнина, наплатом потраживања из портфеља Фонда, њиховом конверзијом или продајом и наплатом закупнине за некретнине којима управља.

Према позитивним законским прописима, Фонд, тренутно, није у могућности да прикупља средства на начин како је то предвиђено чланом 8. поменутог Закона.

Да би се превазишао овај проблем и да би Фонд могао да почне да прикупља средства, потребно је донијети низ аката, подзаконских прописа на које упућују Закон о почетном билансу стања у поступку приватизације државног капитала у предузећима (члан 15. и 18.) и Закон о Фонду (члан 3. став 3.). Ови акти требало би да створе услове да Република Српска и стварно постане власник некретнина, а самим тим да се створе предуслови за прикупљање средстава и планирање евентуалних прихода.

Фондом управља Инвестиционо-развојна банка Републике Српске. Управа Инвестиционо-развојне банке РС, у надлежности Управног одбора Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске, на 01.сједници одржаној дана 07.04.2008. године, донијела је Одлуку о усвајању Финансијског плана за 2008. годину.

У складу са наведеном Одлуком планирани расходи за 2008. годину су 50.000 КМ.

2.7.1. Остварени расходи

Укупно остварени расходи за период 22.02.2008.-31.12.2008. године су 46.648 КМ. У ниже наведеној табели дата је структура планираних и остварених расхода Фонда у 2008. години.

---

⁷ Независну ревизију финансијских извјештаја Акцијског фонда Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.

Табела 22: Структура планираних и остварених расхода Фонда у КМ

Конто	ВРСТА ТРОШКОВА	ПЛАНИРАНО	ОСТВАРЕНО	% ОСТВАРЕЊА
1	2	3	4	5
512	Трошкови канцеларијског материјала		15	
513	Трошкови горива и енергије		38	
520	Трошкови бруто зарада	36.000	41.005	113,90
	Услуге мобилне телефоније	1.500	722	
531	Трошкови ПТТ услуга	1.500	722	48,13
	Накнада трошкова на службеном путу	3.000	1.644	
	Накнада трошкова у јавном превозу	1.000	481	
550	Трошкови накнада	4.000	2.125	53,12
	Услуге за ревизију финансијских извјештаја	3.000		
	Остале непроизводне услуге	4.000	125	
551	Трошкови непроизводних услуга	7.000	125	1,79
554	Трошкови платног промета	500	131	26,20
556	Трошкови доприноса		10	
	Таксе, трошкови регистрације	1.000	2.477	
	Остали нематеријални трошкови			
559	Остали нематеријални трошкови	1.000	2.477	247,70
	У К У П Н О	50.000	46.648	93,30

Из наведене табеле евидентно је да су укупно остварени трошкови мањи у односу на планиране за 6,70%, односно трошкови су остварени са 93,30% у односу на план.

Трошкови бруто зарада су већи у односу на план за 13,90%, док су трошкови регистрације, таксе и остали нематеријални трошкови већи у односу на план за 147,70%.

Независни ревизор⁸ је изразио уздржавајуће мишљење о финансијским извјештајима Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука за пословну 2008. годину.

Закључак

Из наведених података о оствареном пословању, евидентно је да је Фонд за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске остварио у извјештајном периоду 22.02.2008.-31.12.2008. године губитак у висини остварених трошкова односно 46.648 КМ.

⁸ Независну ревизију финансијских извјештаја Фонда за управљање некретнинама и потраживањима у власништву Републике Српске а.д. Бања Лука извршио је Deloitte д.о.о. Бања Лука.